

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.
VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.
HIRDETÉSEK:
4-hasábos petit sor egyszer 30 fillér,
minden következőnél 16 fillér.
Nyitóléc sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1904.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Kedd, május 3.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: A király itthon.**
- Harc a koncesszióért.**
- Mangra Vazul a szocialista remánokról.**
- A japánok Mandzsurriában.**
- Csanád megye közgyűlése.**
- A király Budapesten.**
- Politikai mozgalmak.**
- Függetlenségiek a királyról.**
- Vasutasok vizsgálat alatt.**
- A májusi előléptetés.**
- A házbérnegyed halottal.**
- Tárca: A babona.** Irta: Leon Xanroff.
- Csarnok: Háztűznézés.** Irta: Szántó Kálmán.

A király itthon.

Arad, május 2.

Fellobogózott utcákon, éljenző emberek sorfala közt vonult be ma délután ősz királyunk magyar fő- és székvárosába, a melybe közel egy esztendeje, hogy hiába vártuk. Ma végre megjött. Fogadtatása fényes, nagyszabású volt, ami bátran tün-
tetésszámba sorolható. És ezt nem szabad a hódolat túlgésének tekinteni, önként fakadt az föl a hálás magyar szivekből.

Valljuk meg, hogy erre az előzmények után nagyon is megvan az ok.

Első sorban tiltakozás az néhány meg-
hibbant agy azon nemtelen izgatása ellen,
mely egy pár véresszáju lapban meggon-
dolatlan könnyelműséggel igyekezett a vi-
szaly üszkét oda dobni a király és nem-
zet közti egyetértésre; másodsorban az
öröm megnyilatkozása azon, a miniszter-
elnökhöz intézett április 18-iki királyi leirat
fölött, melyben a Rákóczi Ferenc hamvai-
nak hazaszállításáról való intézkedéssel

bizza meg miniszterelnökét a magyar király.

Részletezzük ezen két ok mindegyikét.
Hazánk sok gyászszal és örömmel vál-
takozó történelme igazolja, hogy nemze-
tünk ugy az Árpád- és vegyes házi, vala-
mint a Habsburg-házi királyok alatt is
csak akkor volt boldog, midőn az ural-
kodó és a nemzet kölcsönösen megértet-
ték egymást. Fájdalom: ez sokkal keve-
sebbszer történt meg, mint ennek az el-
lenkezője.

Sok szenvedés és sok veszteség árán
jutott e tanulsághoz ugy a király, mint a
nemzet. Hálát adhatunk nemzetünk véd-
szellemének, hogy ez a tanulság sohasem
hatott át jobban fejedelmet, mint a ma
d.cőségesen uralkodó királyunkat.

Ami után legjobbaink az igaz hazafi
lelkesezésével és borongó aggodásával
hosszu ideig hasztalan törekedtek, az im-
már magasztos ténynyé vált.

Elismeri minden magyar, elismeri az
egész művelt világ, hogy a mi királyunk,
mióta letette a koronázási esküt, Európá-
nak legalkotmányosabb uralkodója. Amit
a nemzetet képviselő országgyűlés többsé-
ge akar, azt mindig, még saját egyéni ér-
zelmei ellenére is, ellátta királyi szentesi-
téssel. Szentesítette annak idején az egy-
házpolitikai törvényeket, hozzájárult leg-
utóbb a nemzet óhaját tevő katonai viv-
mányok fokozatos megvalósításához szük-
séges intézkedések megtételéhez, s leg-
ujabban elrendelte a Rákóczi hamvainak
hazahozatalát, mely a nemzet hű fiainál
másfél század forró vágyát képezte.

Históriai okmány ez a királyi kézirat.
Büszke ivü márványhid történelmi félre-

értések ragadó árjai felett. Ezen a me-
részt, nemesvonalu márványhídon a ma-
gyar nemzet szivéből kivonul minden
érzelmi ellentét, a multnak minden kesé-
rősége és fájdalma, a kötelességek össze-
ütközésének minden utolsó nyoma. Ellen-
ben e márványhídon beköltözik ő felsége
szivébe az a nemes öntudat, hogy két,
ellentétesnek látszó értelmi világot egygyé
olvasztott, s hogy a mikor II. Rákóczi
Ferenc hamvainak hazaszállítására nézve
kiadta rendeletét, e kéziratában szobrot
emelt magának, értékesebb és maradan-
dóbb emléket mindannál, a mit halhatat-
lan művészek lángesze és művészi ereje
megalkotni tudna.

A magyar nemzet külső és belső el-
lenségei, a magyar nemzet fejlődésének
és felvirágzásának külső irigyei és belső
kerékkötői, de tegyük hozzá, a Habsburg-
ház hatalmának valamennyi nyit és til-
kos ellensége is, mindig ezen a téren
igyekeztek félreértést támasztani. Az ő
romboló erejük legtöbbször e historiai el-
lentétekből táplálkozott. Izgatni, irritálni,
behegedt sebeket felszaggatni, bizalmat-
lanság és gyanu magvait elhínteni, hogy
teljes és tökéletes összhang sohase jöhé-
sen létre a nemzet multja és jelene kö-
zött, ezek voltak a magyar nemzet és a
dinasztia ellenségeinek kipróbált fegyverei.

Nagyon megokolt dolog tehát, hogy
ezen irányzat ellen volt ma az elsőpró
tiltakozás azon fényes és nagyszerű fogad-
tatásban, azon megnyilatkozó örömben,
mely pártkülönbség nélkül harsogó éljen-
nel üdvözölte a magyar fővárosba érkezett
ősz királyt.

Zugjon is az éljen szerte az egész or-

A babona.

Irta: Leon Xanroff.

Az ágy körül, amelyben a fiatal asszony
félíg önkívületben fekszik, az orvos, a férj és
az ápolónő reggel óta várják a kinok végét.

Alkonyodik. Az ablakon át besompolyog az
est, bizonytalan homályba takarva a szoba ren-
detlenségét, a szanaszét álló bútorokat és az
ágy foherségét. S ez a homály még súlyosab-
bá fokozza a szivekben az aggodalmat.

Vegre az orvos megtöri a kínos csendet.
— Nos, kedves barátom, nem hozatna nek-
ünk világosságot?

A férj (főiriad): Mit? hogyan? lámpást?
(Az ápolónő): Madame, kérem, adasson be
lámpást.

Az ápolónő (aki ebben jó alkalmat lát, hogy
egy pohár sziverősöt is adasson magának):
Lámpást? ... szonnal ... szegény kis mada-
me ... ma reggel óta! (El.)

A férj (az orvoshoz): Drága barátom, ked-
ves barátom, mondja kérem, sokáig fog ez még
tartani?

— Hja uram, ezt nem tudhatom; madame-
nál ez az első alkalom ...

— De az utolsó is, annyit mondhatok!

— Ah, ne beszéljen ilyen badarságokat.

— Hát eltarthat még egy-két három
órát is?

— Eltarthat még öt percig, vagy még hú-
szonnégy óráig is.

— Mit? éjfélig utáig is?
— Mindenesetre. Szerencsére a felesége
erőtéljes asszony.

— Ig-n, igen. (Elgondolkozik). Tehát le-
hetséges, hogy a gyermek csak holnap születik
meg ...

Az ápolónő (behozza a lámpást): Tessék!
Az orvos: Na hata Istennek!

(A lámpa fénye kelemes világossággal
árasztja el a szobát s egyszeriben derüebb lesz
a hangulat is)

A férj (elgondolkozik): Csak holnap! ...
Ugy-e, ma 12 ike van?

— Igen; csütörtök.
— Csütörtök; tizenkettedike! ... Holnap
tehát péntek és 18 ika les! Az én fiam pént-
teki napon és 18 án fog születni!

Az orvos: Hát ezért aggodik ön!

A férj (hidegen): Barátom, ne gunyolód-
jék a meggyőződésem fölött ... Az igaz, hogy
nem vagyok vallásos, de valamiben csak hiszek
én is.

— Es ezt nevezi ön hitnek?

— Mindenesetre! Amióta a józan eszemre

emlékszem, mindig ezernyi példáját láttam an-
nak, hogy az életben természetfölötti véletlen-
ségek vannak.

Az ápolónő: Ez igaz doktor ur. Lássá, ne-
kem volt egy nagybátyám, Damuset volt a ne-
ve, az is pénteken és tizenharmadikán szüle-
tett. Tudja, mi történt vele? Nagyon boldog
volt 64 éves koráig ...

— No és aztán?

— Aztán meghalt, a fia eltékozolta az örök-
séget és a felesége egy évvel később megint
férjhez ment.

Az orvos (felkacag): Ez igazán hatalmas bi-
zonyíték!

A férj: Akár tagadja ön, akár nem: én
hiszek a balszerencsében és nem akarom, hogy
a fiam peches ember legyen.

— Hát talán nem is lesz fiu.

— De én fiut akarok; lássa, már itt kez-
dődik az én balvégzetem.

— Micsoda rettenetes ideái vannak magá-
nak! Nem tudom én, fiu lesz-e vagy leány, de
mit tesz, ha éjfélig utáig születik?

— No én vigasztalhatatlan lennék.

— Akkor legyen szives megállítani az órát
és nekem hagyjon békét.

— Nem lehetne talán mégis siettetni k ssé
a dolgot.

szágban. Hirdesse a hálás magyar népnek, hogy a király és a nemzet kölcsönös bizalma megteremtette az érzelmek összhangját, hogy most már keserűség nélkül gondol a király a mögötte levő borus korra, király és nemzet egyesült kegyelele kereseti föl mindazok emlékezetét, kiknek vezetői szerep jutott a letűnt küzdelmekben.

Nem mi mondjuk ezt, hanem mondja az április 18-iki leiratában maga a magyarok királya.

Legyen áldott az a sziv, mely ezen királyi szavakat kigondolta, legyen áldott az a kéz, amely azokat leírta. A szellem, a mely ez irat minden során átvonul, egy nagyszívű és bölcs uralkodó álláspontjának az a tündöklő, felhőkbe vesző csúcsa, amelynél magasabbra emberi értelem ritkán emelkedhetik. (—)

Harc a koncesszióért.

(A lóvasut ajánlata a bizottságban.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, május 2.

Törvényszéki tárgyaláshoz hasonlított a város közlekedési bizottságának ma délutáni ülése, a melyben a lóvasuttársaság ismeretes beadványát tárgyalták.

A vádlott, a ki nem volt látható, a lóvasut volt; a vádlók, a kik az elnöktől jobbra sorakoztak: a közlekedési bizottság tagjai. Balra ültek sorjában a védők, a lóvasut képviselői, élükön Mándy Lajos, a volt miniszteri tanácsossal.

Es a kereskedelemügyi miniszteriumnak vasutügyi referense tényleg sok ügyvédi fogással igyekezett a szegény lóvasutat tisztára mosni s azt teljes önzetlenségében megmutatni. Szinte megható volt, a mikor fejtegette, hogy milyen rossz üzlet ez a lóvasut. „Nyomoruságos” vállalat. Csakhogy akkor meg titok, hogy mért török annyira magukat utána, s miért jött le annak miatta kétszer-háromszor is a Forgalmi bank egész vezérkara: Mándy Lajos nyug. miniszteri tanácsos, Urbán Adolf vezérigazgató, Szirmai Rikárd dr., meg a társulat egyik főmérnöke? Es ha olyan kegyetlenül rossz vállalat: mért nem mennek bele, hogy a város azt megváltsa? Sorompóba akart lép-

ni a lóvasut másik embere is: Szirmai dr., de az elnök nem adta meg neki a szót.

Az egyebekben eléggé érdekes lefolyásu ülésről a következő tudósítást adjuk:

(Három ajánlat.)

Varjassy Lajos polgármesterhelyettes, mint elnök, hosszasan ismertette a villamos vasut ügyének legutóbbi ismeretes fázisait, egész a város azon határozatáig, amelylyel a prejudiciális kereset megindítását kimondotta. Főolvasata a közuti vasuttársaságnak legutóbbi ismeretes ajánlatát, amelyre való tekintettel a város közgyűlése a prejudiciális kereset megindításának felfüggesztését határozta el.

Azután előterjeszti, hogy ugyanez ügyvel kapcsolatban az aradhegyaljai motoros vasut és az arad-csanádi egyesült vasut társaság beadványt intéztek a tanácshoz, amelyet az szintén a közlekedésügyi bizottságnak adott ki. Az aradhegyaljai motorosvasut beadványa inkább tájékoztató, hogy azokat a jogokat, amelyeket a motoros már megkapott, a lóvasutnak újabb ajánlata ne veszélyeztesse.

Az arad-csanádi egyesült vasutak társasága engedélyt kér arra, hogy az Acsev. 22—27. sz. szelvényeitől a Mező-utcán, Pécskai-uton, Kosuth-utcán, Batthyányi és Széchenyi-utcán, vagy a Wesselényi és Széchenyi-utcán keresztül a Hungária-kávéházig normális vágányu közuti vasutat építhessen, amelyen a szomszédos forgalomban közlekedő motoros kocsijait behozhassa. Az engedélyt tizenöt évre kéri, tehát az ideig, amikor a lóvasut koncessziója lejár; akkor az egész vonal ingyen megy át a város tulajdonába. Arra is kér engedélyt a várostól, hogy e vonalon a helyi forgalmat is lebonyolthassa és minden személy után négy fillérvnyi díjat hajlandók a városnak fizetni.

Végül kijelentette Varjassy, hogy az ülésen érdekelt urak is jelen vannak. Ezt azért látta jónak, hogy amennyiben valami fölvilágosításra szükség van, ezt megadhatják, vagy ha egy és más tekintetben a városra bizonyos előnyöket lehet elérni, a közgyűlésen oly javaslatot tehessenek, amelyhez már a közuti vasuttársaság hozzájárult.

(A jelenlevő érdekeltek.)

Révész Adolf azt hiszi, hogy az érdekeltek jelenléte egyik-másik bizottsági tagot akadályoz abban, hogy az egész gondolatát kimondja. Ezért ellenzi, hogy azok is jelen legyenek; ha azonban a többség beleegyezik, ő is hozzájárul,

tó s abban megjelenik a férj aggodalmas, kérdő arca.

— Még mindig semmi? — sugja.

Aztán visszahuzódik a másik szobába.

Negyed órával éjjel előtt ismét megjelenik. A férj: Hát csak holnap születik meg a gyerek?

Az orvos: Most már bizonyosan!

— Pénteken és tizenharmadikán! Eltűnik.)

Néhány perc mulik; aztán egyszerre rettenetes dőrej hangzik a másik szobában. Bum! bum! bum! . . . Három robbanás egymásután. Az ápolónő felsikolt s ájultan esik össze; a fiatal asszony pedig pompás, hangosan felsíró fiucskának ad életet.

Az orvos (dühösen kiált): Ezer ördög! Hát segítsen, hallja! . . . mi a manó történhetett odakünn?

A férj (sápadtan megjelenik az ajtóban): Fiu?

Az orvos: Igen; — de miféle robbanás volt az?

A férj (zavart mosolylyal): Az . . . oh, semmi! . . .

Az orvos: Mit? semmi?! ez a rettenetes dübörgés?!

A férj: Csak néhány pisztolypatront sültöttem el, hogy Marguerite siessen . . .

mert őt ez a mondavalóinak elmondásában nem veszélyezi.

Mándy Lajos nyug. miniszteri tanácsos hosszasan fejtegeti az okokat, amelyek őt arra indították, hogy a közuti vasut és a város között folyó tárgyalásokban a vasut részéről részt vegyen. Arad város közönségében az a nézet gyökeresedett meg, hogy a lóvasut huzavonával, minden módon igyekezett ezt a kérdést elodáztatni. (Közbekiáltások: Ugy is volt!) Ha ez eddig úgy is lett volna, azt kijelentheti, hogy most nincs úgy és ezután se lesz. Minden irányban oda akar hatni, hogy a kicsinyeskedéseken és a félreértéseken túl esve, e kérdés komoly rendezéséhez fogjanak. Más oka is van annak, hogy a tárgyalásokban részt vesz: ki akarja deríteni, hogy mik azok az ügyek, amelyek miatt ez az ügy eddig dülőre jutni nem tudott, hogy ezután teljes lelkiismerettel mutathasson rá a huzavona akadályaira. Azért kéri a jelenlevőket, hogy a lóvasut ajánlata fölött megjegyzéseiket teljes tárgyilagossággal és elfogultság nélkül tegyék meg.

(Ne álljunk szóba!)

Boros Vida azt indítványozza, hogy a lóvasut ajánlata fölött ne bocsátkozzanak tárgyalásokba, hanem azt ajánlják a közgyűlésnek, hogy térjen fölötté napirendre.

Rámutat a motoros közlekedés előnyeire. Nem tartja helyesnek, hogy oly vállalatra nézve, amelyet a város házi kezelésben lukretív módon folytathat, idegen társulattal alkudozásokba bocsájtkozzanak. Nem lehet ajánlat, nincs módzat, a mely a városnak csak tizedrész anynyi előnyöket nyújthatna, mint a mennyit a város nyer, ha a közuti vasutat házi kezelésben, motoros közlekedésre megvalósítja. A kizárólagosság kérdésére tér át és kifejti, hogy a közuti vasut kizárólagossági joga csak a lóvasut vasutára terjed ki. A rendeletekben, a melyek évek hosszú során át jöttek-mentek, ez elismertetett, csupán a midőn a villamos vasut ügyéről volt szó, a miniszter utasította a várost, hogy előbb a közuti vasuttársasággal igyekezzék megállapodásra jutni. Miután a kizárólagossági jog ily értelmezése kétségbevonatott, a bíróság fog arra nézve döntené. Ha a prejudiciális pört a város megnyeri, a mint szóló meg van győződve, hogy megfogja nyerni, egész más alapon bocsátkozhatunk tárgyalásokba, ha egyáltalán akarnánk még velük tárgyalásokba bocsátkozni.

De nem látja a garanciákat arra nézve, hogy a közuti vasut rendezni fogja a kérdést még akkor is, ha esetleg ezen tárgyalások megindítatnának és kedvező eredménnyel végződnenek. Itt voltunk akkor is, a mikor a közuti vasuttársaság képviselői kijelentették, irásba foglalták, hogy mindazt, a mit a másik társulat szerződése ajánl, ők hajlandók megvalósítani s ime, hol vagyunk most? Harminc év óta van Aradon a lóvasut, és mi semmi hasznót se látunk. Azt értük el, hogy azon az uton, a melyet a társulat holt vonalnak tartott, ma omnibusz közlekedés van, a mely nagy haszonnal jár. Ismétli indítványát és kéri szavazás alá bocsátani, hogy egyáltalán belemennek-e az indítvány tárgyalásába, vagy sem.

(A lóvasut megváltása.)

Révész Adolf: O nincs azon az intranszignens állásponton, mint Boros Vida s a prejudiciális perre nézve azt hiszi, hogy a lóvasut annyit fog nyerni, mint amennyit a város vesz. De a lóvasut nem csinálhat olyan jó üzletet, mint a mennyi kára a városnak lesz. Ezt számadatokkal igazolja, s azt ajánlja: álljunk még egyszer szóba a közuti vasuttársasággal, de csak akkor, a mikor a megváltásról beszélünk vele. Szövegezzünk meg egy formulát, hogy miképen lenne hajlandó a közuti vasut társaság a vonalat nekünk átadni, ha mi nem tizenöt év múlva akarnánk annak a birtokába jutni, hanem most akarnánk azt megváltani.

— Ha épen akarja, operációt végezhetek, csak egy kis mészárlást kell rendeznem.

— Micsoda gyerekes éic! . . . ilyenkor!

— Hát erre is ráferne még egy kissé megnőni.

— Hogyan? egy szegény asszony szenved és jajgat az ön hibája folytán . . .

— Az én hibám folytán? Pompás!

— Ugyan hagyja már abba ezeket a kaszárnyabeli tréfákat; szivtelen, gonosz ember, aki jókedvvel nézheti az ilyen rettenes kinokat.

— De hiszen csak nem feketem le a helybe én!

— Hát adjon be néki valamit, amitől csillapodnak a fájdalmai.

— Hja, még sem olyan egyszerű a dolog, mint ő hiszi. (A karján fogja.) Azonban a legjobb lesz, ha elhagyja a szobát; kétségbe ejt már a gyermekességével. Ha csak valami nagy rémület valami tüszvész vagy robbanás által okozott riadalom nem segíti elő a vajudás végét, én nem sissethetem.

— Tehát azt hiszi ön, hogy hirtelen ijedtség? . . . Igen, igen; igaz van, — inkább ki-megegyek. (Az órára néz.) Már tízre jár! (Él.)

Az orvos és az ápolónő még mindig a beteg mellett virraszt. Időnkint megnyílik az aj-

Ifj. Neuman Adolf Boros Vida azon nézetét osztja, hogy a közúti vasút koncessziója csak lóval vontatott vasútra terjed ki. A cégnek, a melynek szóló tagja, az aradi közúti vonalra volt előmunkálati engedélye, a melyről a Forgalmi Bank tudott; ez elvben már akkor tárgyaltatott, s ha lettek volna nehézségek, a cég már akkor nem kapta volna meg ez engedélyt. Ő maga is azt hiszi, hogy a lóvasút ajánlata nem nyújthat nekünk oly előnyöket, a melyekkel a szerződésnek harminc évi meghosszabbítása paralizálva volna.

(Uj tárgyalások.)

Fényes Dezső azt hangsúlyozza, hogy ez a kérdés ma sincs teljesen tisztázva. A város nagy dolgok küszöbén áll, a melyekkel a lóvasuttársaság, a mikor ajánlatát megtette, bizonyára nem vetett számot. Arról van szó, hogy az arad-csanádi egyesült vasutak be akarják hozni a pécskai vonalat a városba; ugyan-azt akarja a mikalaka-glogováci vonalal az aradhegyaljai motoros vasút. Azt ajánlja, hogy függesszék föl a döntést egy-két napra, vagy hosszabb időre, s adjanak módot arra, hogy a különböző érdekeltek összejöhessenek, a kérdést saját különálló érdekeik és a város érdekeinek összeegyeztetésével megbeszéljék, s e megbeszélés után kerüljön az ügy ismét a város elébe. De ép azért, hogy a lóvasút ajánlata komolyan vétessék, azt ajánlja, hogy magas vinikulumot kössenek ki...

Boros Vida: Volt az, és mégse használt!

Fényes Dezső: Volt, de úgy tudja, hogy az visszaadott.

Elnök: Nem, az jelenleg is deponálva van.

Fényes Dezső: Akkor kéri kimondani, hogy annak érvényessége a jelenlegi tárgyalásokra is kiterjed.

Domonkos Lajos és Nesnera Aladár hozzájárulnak Fényes indítványához.

Steiner Jakab is hozzájárul Fényes indítványához, azzal a módosítással, hogy ne kössék az újabb határozatot kétszer huszonnégy órához. Ha vártunk harminc évig, várhatunk még egy hónapot. O olyan időkre is emlékszik, amikor két óráig is kellett várni, a míg a boldogult Csobán kocsijai a vasúthoz kimentek, még se lett semmi baj. (Derűltség.)

Varjassy Lajos kérde Fényest, hogy gondolja indítványát: a város hívja össze a három érdekelte társulat képviselőit, vagy azok maguk találkozzanak?

Fényes Dezső: Azt hiszi, sokkal célszerűbb lenne, ha a város hívná őket össze.

(Mándy védőbeszéde.)

Mándy Lajos konstatálni kívánja, hogy miért nem volt ez a kérdés eddig megoldható. Csak végig kell lapozni ez ügynek analesit és meglátjuk, hol támadt egy-egy göb, vagy egy-egy csomó annak fonálán. Mert valahányszor annak tárgyalásába fogtak, mindig az történt, hogy az utolsó percben, a mint az például ma történt, beadott egy indítvány, ajánlat, a mely a kérdést elodázta. Legelőször az ifj. Neuman Adolf által fölhozottakra reflektál. Igaz, hogy a kereskedelmi miniszter adott előmunkálati engedélyt a Neuman-cégnek, de a kereskedelmi minisztert nem is kötötte semmi a társulattal szemben, mint a várost; a kereskedelmi miniszter nem adott előjogot a társulatnak, de Arad igen. Ha tehát ezen előmunkálati engedély alapján folytatták volna a tárgyalást, kétségtelennek tartja, hogy a kereskedelmi miniszter az előmunkálati engedély alapján végleges koncessziót nem hagyhatott volna jóvá. A jogkérdés fessegetésébe nem megy bele, mert az eldöntetlen. De ha a város meg is nyeri a prejudiciális pert; a jelenlegi sineket nem veheti el, az tizenöt évig a lóvasutat illeti, s nincs Magyarországon bíróság, hatalom, a mely azt mint szerzett jogot elvehetné. És e sinek mellé új sineket fektetni? Ez annyit jelentene, mint az egyik nyomorúságos vállalat mellé még egy nyomorúságos vállalatot teremteni. Mert egy vállalatra, amely harminc év után csak tizennégyezer korona jövedelmet tud részvénytőkéje után fölmutatni, nem lehet igazsággal mondani, hogy a közönség börtét nyuzza és hogy a város zsírján él. A mi az arad-csanádi vasutak vállalatát illeti, elismeri, hogy az gavallér ajánlat, a melyet a

más vonalakkal bíró gazdag vállalat megtehet, de kétségbe vonja, hogy 1906. január elseje után hajlandó lesz az Acsev. ezt a gavallér ajánlatot föntartani. Elismeri, hogy a házi kezelés nagy előnyöket nyújtana a városra, de ez a legjobb esetben tizenöt év múlva következhetnék be, kivéve azt az esetet, a mire nézve Révész bizottsági tag tett indítványt, ha a város a vállalatot előbb megváltaná. Semmi se volna kívánatosabb a társulatra, mint az, hogy ez a megváltás valamelyes módozatok mellett megtörténjék. Kérde Boros bizottsági tagot, hogy a házi kezelésre vonatkozó álláspontját a másik két ajánlattal szemben is fentartja?

Boros Vida: Igen, fenntartom s azt kész is vagyok megindokolni.

Mándy Lajos: Ezt tisztelettel tudomásul veszi. Azonban ez csak tizenöt év múlva következhetik be. A társulat módosítást kíván megkérni, hogy a kérdés előbb legyen rendezhető. Remélte, hogy talán a kölcsönös kapacitálás meggyőz bennünket. De ha a város mereven elzárkózik, akkor meglátjuk az igazi ok. Akkor ne mondják, hogy mi bujtunk ki. Ez a multban se történt. A társulat ezt a szerződést aláírta, de nem tehetett arról, ha a kormány nem hagyta jóvá. A kormány pedig bizonyára felelőssége tudatában tette ezt. Nem zárkózik el attól, hogy a három érdekelte terület együtt tárgyaljon, de a kezdeményezést nem lehet várni a lóvasút társulattól, a mely birtokban van. O csak újra azt hangozathatja: lesz-per nincs vasút; per nélkül—lesz vasút. Vagy pedig tizenöt év múlva a város csak a kísérletezésbe foghat és drága tanpénzt fizethet.

(A huza-yona titkai.)

Boros Vida az előtte szólónak hozzáintézet kérdésre reflektál. A másik két társulattal szemben szintén fenntartja a házi kezelés előnyeit. Azok nem helyi, hanem szomszédos forgalomra használják a sineket s a terület-használatért ellenszolgáltatást ad. A közúti vasút megtanított bennünket várni. Ha vártunk hét, vagy nyolc esztendeig, várhatunk tovább is. Hogy mi volt az oka a huza-vonának, azt mi jól tudjuk s ha ezt valaha megírnák, akkor mások is megtudnák, nemcsak azok, a kik a kulisszák mögé látnak. A mi az acsev. ajánlatát illeti, ha valaki nekem egy kedvező ajánlatot tesz, akkor nem törődöm vele: hogy ez két év múlva jövedelmező lesz-e neki, hanem két kézzel kapok rajta. Nem fogadja el azt az állítást, hogy lesz per, nem lesz vasút. Igenis, lesz per, lesz vasút és lesz a lóvasút kegyelme nélkül.

Mándy személyes kérdésben szólalt föl, azután Szirmai Richárd dr., a lóvasút igazgatósági tagja akart felszólalni, de az elnök nem adta meg neki a jogot.

(Szavazás.)

Varjassy Lajos reasumálta a három indítványt: Boros Vidáét, Révész Adolfét és Fényes Dezsőét. A maga részéről a mellett van, hogy a májusi közgyűlésnek oly javaslatot tegyenek: a város hívja közös tanácskozássra a három társulatot, amely tanácskozáson a törvényhatóság kiküldöttei is részt vennének. Ha ezen a tanácskozáson megállapodás jönne létre, akkor azon, mint új alapon tárgyalna a közlekedési bizottság, ha nem, akkor a júniusi közgyűlés előtt újból ott vennék föl a tárgyalást, ahol most elhagyták. Ezzel a város semmi jogot nem ad föl.

Ezután az elnök elrendelte a szavazást. Boros Vida javaslata mellett szavaztak: Boros Vida, ifj. Neuman Adolf, Révész Adolf, Stauber József, Szathmáry János. Fényes javaslata mellett: az elnök, Domonkos Lajos, Fényes Dezső, Fetter Géza, Hegedüs László, Nesnera Aladár, Nachtnébel Odön városi mérnök, Sarlot Domokos főkapitány, Steiner Jakab, Tabakovits Emil, Tolnai János dr.

A többség tehát Fényes Dezső és az elnök javaslatát fogadta el.

Az ülésen Varjassy Lajos k. polgármester elnöklésével jelen voltak: Boros Vida, Domonkos La-

jos, Fényes Dezső, Fetter Géza, Hegedüs László, Nesnera Aladár, Nachtnébel Odön, ifj. Neuman Adolf, Révész Adolf, Sarlot Domokos, Stauber József, Steiner Jakab, Szathmáry János, Tolnai János, Tabakovits Emil, és Angel István dr. jegyző, továbbá az érdekelte közúti vasuttársaság részéről Mándy Lajos nyug. miniszteri tanácsos, Urban Adolf, Szirmai Richárd dr., Erdélyi Vince mérnök és Tenner Lajos igazgató.

TÁVIRATOK.

Kína és Japán szerződése.

London, május 2. A Reuter ügynökségnek jelentik Pekingből április 29-ről: Ott hír szerint orosz hivatalnokok azt híresztelték, hogy Kína titkos szerződést akar kötni Japánnal Anoiszra és Tukiencre vonatkozólag, és hogy Sanghaiból már kiváló kínai és japán hivatalnokok érkeztek volna Anoiszba tárgyalás végett. Ezeket a híreket pedig Pekingben úgy kínai, mint japán hivatalos részen kétségbe vonják. A távirat azt is jelenti, hogy megerősítést nyernek azok a hírek, hogy az oroszok a hadijogot a Liaotól nyugatra lévő területre is kiterjesztik.

A párisi választások.

Páris, május 2. A tegnapi községtanácsi választásokon Párisban 2 kormánypartit és 27 ellenzékit választottak meg. Azt hiszik, hogy a jövő községtanács többsége kormánypartit lesz.

Mangra Vazul

a szocialista románokról.

(A püspöki helynök nyilatkozatai.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 2.

Néhány év óta tapasztalható csak, hogy Arad- és Biharmegye román köznépe felült a szocialista bujtogatóknak s ezek tanait annyira magába szedte, hogy ma holnap a románok tultesznek a legvadabb szocialistákon.

Mangra Vazul püspöki helynököt, a ki — hír szerint — alapos ismerője ennek a gyanús mozgolódásnak, egy hírlapíró előtt érdekes nyilatkozatokat tett a bihari oláh nép forrongása dolgában. A vikárius ezeket mondotta:

— Megfigyelésem szerint mintegy két harmadfél évvel ezelőtt Budapestről kezdtek összeköttetést keresni a Belényes, Élesd, Bél és Vaskóhidéki oláhsággal. Kezdték pedig két szocialista román újság az Adeverul és a Voinea Poporului elterjesztésével. Aztán léptek közbe szerencsétlenségre a nagyváradi agitátorok, akik elcsavarták a tudatlan emberek fejét.

— És miben áll voltaképpen ez a paraszt-szocializmus? — kérdezte az újságíró.

— Szocializmus? A tudományos fogalomról nem is lehet beszélni itten. Nem szocializmus az, hisz azok a szegény emberek nem is tudják a modern szocializmus mi fán terem. Elv nélkül való a mozgalmuk s különösebb törekvés nem sarkalja őket, mint az, hogyan lehetne valamennyire segíteni a dolgokon, mert így a hogy van, sehogyan sincsen. Nem képzeli, milyen rettenetesen szegény az a nép.

— Mégis hogyan terjedhetett el annyira a mozgalom, hogy az egész hegyalján ott zug a veszedelem?

— Istenem, nem lehetett ez nehéz. Abban az irtózatos nyomorban, amelyben az a nép tengődik, hamar megfog az igazgató szikra. Azoknak elég azt mondani: ezentul minden nap ehettek mállét és ez nagy ígéret, mert hányan vannak odakint szegények, akik nemcsak kenyeret, de mindeennap mállét se látnak. Különben ez a bihari szocializmus olyan ragály volt, ragados betegség, amire inklinálnak a hegyaljai emberek.

— Szeretném már most tudni, vikárius ur véleményét a betegség orvoslásáról?

— Kérem. De először is szembe teszem a véleményemet azokéval, akik mostanában azt hangoztatják, hogy radikálisan, brutális eszközökkel kell elnyomni a forrongást. Hát ez nem így van. Se fegyverrel, se frázissal nem lehet segíteni itten. *Tettekkel lehet egyedül és tettekkel kellene is segíteni a nagy bajon.* Vannak ott, akik segíthetnének, duszgadzagsággal megáldottak, akik tudják, hogy a legkevesebbet kellene nyújtaniok, mert a nép a legkevesebbet is beéri. Es nemcsak a nyomor szűnne meg, de vége lenne a fenyegető állapotnak. Persze szíveknek erszényeknek kellene megnyitaniok. Kis elnézés, valami humanizmus, némi jóakarát, emberi bánás a néppel: ez az orvosság. Mi lelkekben, sajnos hasztalanul követünk el mindent. Rendeletet adtam ki már régen s újabbban is, hogy a lelkesek hassanak a népre s prédikációkban igyekezzenek felvilágosítani. Azonban jönnek a papjaim és panaszkodnak, hogy *nem hisznek nekik*, aзи mondják, az urakkal tartanak.

Mangra Vazul ezután elmondta, hogy legközelebb ellátogat az élesdi és a többi megyei kerületbe, hogy személyes meggyőződés alapján szerezzon képet magának.

A japánok Mandzsuriában.

(Átkelés a Jalu folyón.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 2.

A véres kelet-ázsiai drámában a második felvonás akciója most már teljes erővel indult meg. Szerda óta a Korea és Mandzsuria határát képező Yalu folyam mentén több ponton mérkőznek a japánok és az oroszok. Csütörtökön a japánok már átkeltek a folyamon és olyan haderőt tudtak átvinni a mandzsuriai partra, amely döntő ütközetbe bocsátkozhatott a határt őrző harmincezer főnyi orosz sereggel.

Szombaton, április 30-án kezdődött ez a döntő harc, de a kimenetelét nem ismerjük még pontosan. A Reuter-ügynökség távirata a japánok győzelmét biztosnak mondja, de az orosz hivatalos táviratok ezt még csak részben ismerik be.

Az orosz táviratokból világosan kivehető, hogy *Kuropatkin* tábornok már maga sem remélte az átkelést meggátolhatni és csapatainak lassu visszavonulását rendelte el, hogy a japánokkal Mandzsuria belsejében kedvezőbb viszonyok közt mérkőzhessenek.

Mai távirataink a következők:

Tokio, május 2. A múlt kedden kezdtek a japánok a támadást a Jalu mellett. A küzdelem szerdán csütörtökön, pénteken és szombaton tartott. *Mára várják a döntő ütközetet.* Csütörtökön vonultak át a japánok a Jalu és összpontosították erőiket a fő yó jobb partján. Tegnap a küzdelem területileg széles helyen történt, miközben nébész ágyukkal löttek a folyón által. A küzdelmet ma hajnalhasadtakor újból kezdték. Az oroszokat 30,000 főre becsülik. A japánok *csékély veszteségeiről* tesznek jelentést.

Tokio, máj. 2. *Pozoja* tengernagy jelenti: Az ágyunaszádok ápril 29-én a Jalu torkolatánál löttek az oroszokra, kik a tüzet nem viszonozták. Később Sandoratonál egy kis hajóból álló egy ágyus flottilla tüzelt 150 főnyi ellenségre. *Az oroszok számos sebesült hátrahagyásával a hegyekbe vonultak vissza.* A japánoknak nem volt veszteségük.

Péttervár, május 2. (Hivatalos.) A vezérkarnak a Jalu melletti 29-iki és 30-iki események menetéről szóló jelentése a következőket

tartalmazza: Ápril hó 29-én délelőtt 10 órakor 1500 főnyi gyalogságból álló 12 ágyus japán csapat megkezdte az átvonulást Ambichenél és Sogekudenél, a Jalu torkolatánál. Ambichenél kis orosz csapat áltott Guszev alezredes vezénylete alatt. Két hat ágyuból álló japán üteg szakadatlan tüzelése közben Guszev vissza vonult, miközben négyen megsebesültek és maga a parancsnok is megsebesült fején és balkarján. Hegyi ütegeink a nagy távolság miatt nem löhettek vissza. Erre a csapat megerősítéseket küzde vissza a Jalu folyónál. Miscsenko tábornok azt jelenti, hogy a japán hajók április 29-én a Jalu torkolatától kezdtek tüzelni csapatainkra. A lövöldözés husz percig tartott, de kárt nem okozott. Inkauban minden csendes. Április hó 30-án a japánok délelőtt 10 órától dé után 5-ig tüzeltek Jalu balparti ütegeiből Kiuliencsöngi állásainkra. Ütegeik 34 tábori ágyuból s 12 tizenkét centiméteres ágyuból állottak, melyeket a sáncok között kitűnően álcázva állítottak fel. Csapataink kitarítottak kiuliencsöngi állásaikban. Ugyanaznap reggelén a japánok Szindiagunál átírték a Jalu, megtámadták Kuzan falunál felállított csapatainkat és megkeríték azoknak baszárnját. A japán haderő jelentékeny túlsúlya következtében csapatunknak vissza kellett vonulnia a Kuzan falu melletti állásra. Kiuliencsöngnél a következő veszteségeink voltak elcsúszott *Kakahalov* alezredes, *Mahler* alezredes, a 6. tüzérdandár parancsnoka fején súlyosan megsérült, megsebesültek még *Mester* ezredes, *Vorobiev* kapitány, *Szopojnikov* másodosztályú százados, *Filadolfov* hadnagy, *Akroszenko*, a 2. utászászlóalj másodosztályú századosa. Kuzan mellett *Antropov* 2. ezredbeli hadnagy szenvedett súlyos sérülést fején. A legénység sebesültjeit és halottait nem állapították meg még pontosan, csak Kuzannál, hol hárman meghaltak és 19-en megsebesültek.

Péttervár, május 2. (Hivatalos.) Május elsejének reggeli 4 óra óta a japán tábori ütegek és a 12 centiméteres ütegek hevesen lövöldöztek Kiuliencsöng melletti állásainkat, valamint a Sogonudeben felállított állásainkat. A japánok jelentékeny tüzérési túlsúlya és azok a károk, a melyeket a tüzérőség lövöldözése okoz a csapatoknak, melyek megszállva tartják ezeket a pozíciókat, arra a meggyőződésre bírta *Szaszulis* tábornokot, hogy *nem célszerű a kiuliencsöngi állást tovább is fenntartani.* Ezért a csapatok parancsot kaptak, hogy a meglévő biztosítások felhasználásával *visszavonuljanak.* A távirat elküldésekor a csapatok teljes rendben vonulnak vissza Kiuliencsöngből a második állásba, miközben a Sogopude mellett való ütközet tovább tartott.

Washington, május 2. A helyi japán követés a következő május elseji tokiói táviratot teszi közzé: Április 29-én a császári testőrség és a 2. hadosztály csapatai megtámadták az oroszokat a Jalu szigetén és szétűzték őket, mire a szigetet megszállották. Tizenhét testőrségi katona súlyosan és kilenc könnyen megsérült. A 2. hadosztálynak nem volt vesztesége. Az oroszok sok halott és sebesültet vettek magukkal, visszavonultak Kiuliencsöng irányában. Április 30-án reggel Sukisinben hid ké szült a Jalu át. A sereg átvonult a folyón fél 11-től 1 óráig. Az oroszok erős ágyutüzelését elhallgattattuk. Japán részről a küzdelemben öt tiszt és 12 katona könnyen megsérült, ketten elesetek. Április 30-án este 8 órakor elkészült a hid a Jalu fő ágán. A japán sereg Kuzánig vonult előre. Május 1-én hajnalban a japánok az ellenségre a Jochokótól északnyugatra lévő dombokról löttek és visszavonulásra kényszerítették. Fél 8 órakor az összes hadosztályok előre vonultak és 9 órakor a kuzani magaslatok Jochokon talig meg voltak szállva.

Tokio, május 2. (Reuter.) Délelőtt 11 órakor kénytelenek voltak az oroszok *Antungot feladni.* Tegnap fölgyjutották a várost és visszavonultak Szöngvengcsöngig. A japánok erősen ügyelnek a Jalu torkolatára.

London, május 2. Tokiói hivatalos jelentés a legújabb eseményeket így adja elő: Május elsején az első hadosztály

megtámadta az ellenséget és Kiuliencsönt megszállották. *Reggel 7 órakor az oroszok ágyuit elhallgattatták.* Erre felvonult egy hadosztályunk, a mely egynegyed 9-től 9-ig elfoglalta Kiuliencsönt s az attól északra fekvő magaslatokat. Az ellenséget sikeresen visszavertük. *Husz orosz ágyu a lovakkal és kocsikkal zsákmányul esett, husz orosz tisztet és több altisztet elfogtunk.* Az oroszok Fönhüdönseng felé menekülnek.

SPORT.

+ Az aradi turista-egyesület f. hó 1-én a csalai szőlőtelepre rendezett kirándulást, a hó a társaságot *Varga* Zsigmond felügyelővel az élén a telep tisztikara kalauzolta végig a telepen. Figyelmet lekötő érdekes előadásokkal megismertették a szőlő anyetelepet, olvány iskolát, előhajtatót, oltóházat, a vermelő gödört és színt. Megtekintették a csinos gazdasági lakásokat, tehénészetet, szarvasmarha istállókat, ipartelepet és a meteorológiai megfigyelőt, majd visszatértek az Erzsébet parkba, hol a turisták a tisztikar vendégei voltak. Dél idején a turista társaság az erdőn keresztül Bodrogig gyalogolt s ott a Maros partján az erdő tisztáson megebédelt, honnan a Sulyom, vagy Nimfa-tó érintésével az aradi erdőn át 7 órakor tértek vissza a városba.

A kiránduláson, mely a legjobb hangulattal fejeződött be, résztvettek: Hendi Emma, Horák Erzsé, Kálmár Arpádné, Korom Józsefné, Ritt Gyuláné, Striffier Juliska, Szabó Györgyné, Gregus István, Ritt Gyula, Korom József és Géza, Szabó György, Thómes Rezső, Kövesdy Alajos, Virág Kálmán, Kálmár Arpád.

Csanádmegye közgyűlése.

(Vasárnap és a korcsmák. — Az alispán elhagyja a gyűlést. — Az aradi vértanú-ünnep és az apát-falviak.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Makó, május 2.

Csanádmegye törvényhatósági bizottsága ma délelőtt tartotta meg tavaszi évnegyedes közgyűlését *Meskó* Sándor dr. főispán elnöklésével. A gyűlésnek körülbelül 130 tárgya volt, miniszteri leiratok, jelentések, társdörvényhatósági átiratok, legnagyobb részben pedig községi ügyek s ennek tulajdonítható, hogy a mai közgyűlés, mely délelőtt 10 órakor kezdődött, meg, délutáni 1 órán túl tartott.

Meskó Sándor dr. főispán megnyitván a közgyűlést, *Bartha* István apácai plébános indítványát vették elő, ki a vasárnapi munkaszünetnek az italmérésekre és korcsmákra leendő kiterjesztését kéri, illetve ily irányú felirat intézését az országgyűléshez. *Justh* Gyula többet kér. Azt, hogy az állami cikkeket árusítására is mondják ki a szünetet. A törvényhatóság ily értelmű feliratot intéz az összkormányhoz és az országgyűléshez.

A közigazgatási bizottság féléves jelentésénél *Czinkótzky* Márton Albert ág. ev. lelkész kifogást emel a jelentés adatainak valóságát illetőleg, mert pl. Albertire nézve sem áll az, hogy iskolája tulzúfolt s aajtaja nincs. Rövid vita után kimondta a törvényhatóság, hogy a tanügyre vonatkozó adatokat a főszöveggyűlés a tanfelügyelővel együttesen állítsák egybe.

Schaller József nagylaki ügyvéd terjesztett ezután elő két interpellációt. Az elsőben felpanaszolja, hogy Nagylak község kérelmére a megyei államépítészeti hivatal megígérte, hogy a község határában levő ártérben hidat fog kiépíttetni a legalkalmasabb helyen a közlekedés könnyítése végett. Az intézkedés régi, de még ma se történt semmi. Kéri az alispán intézkedését.

Návay Lajos dr. alispán kijelenti, hogy érdemben nem válaszolhat, mert ez a község magánügye.

Justh Gyula nem veszi tudomásul a választ, mert a község ügye nem magánügy.

A főispán szavazást rendelvén el, a bizottság 34 szóval 40 ellen nem vette tudomásul a választ s az interpellációt a jövő gyűlésre tárgyalásul tűzte ki, ami aztán annyira felinge-

relte az alispánt, hogy a gyűléstermet nyomban elhagyta.

Ami a dolog lényegét illeti, tény az, hogy az interpelláció tárgyalásának semmi értelme nincs, mert mielőtt rákerülne a sor, a hidat jóval előbb fei fogják építeni.

Schaller második interpellációja arra vonatkozott, hogy az apátfalvi új kiosztású földek adója roppant magasan van megállapítva s a választási cenzus leszállítását kérte. Az interpellációtól Schaller elállott s a jövő gyűlésre indítvány alakjában fogja beterjeszténi.

Bartha István sürgősségi indítványa folytán a hivatalos lap ügyét vette elő ezután a bizottság s az állandó választmány javaslatára Tarnay Jenő szerkesztő részére évi 600 korona tiszteletdíjat állapított meg.

Apatfalvának egy régi házi ügye került most tárgyalás alá. Az előjáróság 14 év előtt elhatározta, hogy az aradi vértanu szobor leleplezésre zászló alatt meneszt küldöttséget s a zászló költségeire gyűjtést indított. A zászlót elkészítették, mivel azonban nagyon kis összeg gyűlt össze, váltóra vettek fel pénzt s 1890. óta folyton hozzáírták a kamatokat, úgy hogy a fedezetlen tartozás 140 forintot tesz ki, ebből azonban három év előtt a község volt pénztárosnak, Kardos Noénak, ki a váltón elfogadóként szerepelt, 109 forintot egy gazdátlan alispántól — volt akkor Apatfalván ilyen is — megtérítettek s ekkor Kardos nyugtát adott arról, hogy a község a zászló irányában ötöt teljesen kifizette. Később aztán Kardos meggondolta a sort s kijelentette, hogy legelőbör tartozását addig ki nem fizeti, még a község neki is meg nem fizeti azt a teljes összeget, ami a zászlóért járna. Kardos népszerű ember Apatfalván s a képviselőt három ízben is leírta legelőbörtartozását kvittelés címén, a törvényhatóság azonban mindannyiszor megsemmisítette a határozatot. Ma is hosszas vitát provokált Apatfalvának ez a házi ügye s Bartha István és Szűcs János ajánlották is a legelőbör elengedését, de Návay Lajos alispán erélyesen kikelt ez ellen s a bizottság újbol megsemmisítette a község határozatát s hihető, hogy most már talán utoljára.

A többi ügyeknél jóformán vita nélkül fogadták el az állandó választmány javaslatát s a gyűlés 1 óra után véget ért.

IRODALOM ES MŰVESZET.

* Az aradi színház pályázata. Az aradi színházra kiírt pályázat — mint irtuk — tegnap, vasárnap járt le. A már említett négy pályázón: Szendrey Mihályon, Kövesi Alberten, Marházy Miklóson és Odry Lehelén kívül újabb pályázat nem érkezett be s így nem pályázott az aradi színházra Zilahy Gyula sem. Institoris Kálmán polgármester a színházi bizottságot a hét valamelyik utolsó napjára fogja összehívni.

* Az aradi színtársulat Makón. Zilahy Gyula színtársulata vasárnap nyitotta meg a makói szezon a Vándorlegény operettel, amelynek nagy sikere volt. Főleg Zilahyné és Polgár Sándor arattak sikert. Ma a Lotty ezredesei került színre Felhő Rózsi első felléptével. Kedden a Forgószél kisaszonny, szerdán az Erény utjait, csütörtökön a Takarodót, pénteken a Bőrogeret és szombaton Bob herceget fogja játszani a társulat.

* Az aradi zenekonzervatórium május 4-én, szerdán házi estélyt tart, melynek műsora a következő:

1. Meyer: „Valse Lente“ zongorán Schick Márton.
 2. Mildermann: „Concert“ hegedűn Berger Károly.
 3. Loewe: „Az óra“ éneklő May Erzsébet.
 4. Bériot: „Scene de ballet“ hegedűn Faragó Tibor.
 5. Dvorák: „Sz'áv tánc“ zongora Binder Aglaja.
 6. Popper: „Widmung“ gordonkán Dömötör László.
 7. Alard: „Faust Abránd“ hegedűn Eisler Géza.
 8. Weber: „Polacca E dur“ zongorán Csatóry Erzsébet.
 9. Svendsen: „Romance“ hegedűn Kell Rezső.
 10. Moszkovsky: „Valse Asz-dur“ zongorán Glück Ilona.
 11. Viotti: „Concert 23 szám“ hegedűn Boros József.
 12. Heiser: „A puszta sir“ éneklő Stojka Anna.
 13. Popper: „Magy. Rhapszódia“ gordonkán Goldzieher Pál.
 14. Liszt: „Campanella“ zongorán Löwy Margit.
- Kezdete pont 8 órakor. Belépti díj nincs.

A király Budapesten.

(Ünnepélyes fogadtatás a fővárosban.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, május 2.

A királyváró magyar főváros ma beváltotta ígérését: nagy diszszal és meleg, benső szeretettel fogadta a királyt. Ferenc József király ma újbol meggyőződést szerezhetett magának, hogy az ő magyarjai minden barátságos szóra, minden jóakaratú mosolyra szívük legmelegebb érzésével árasztják körül a szent korona viselőjét, a legalkotmányosabb uralkodót.

A király megérkezéséről a következő távirati tudósítás számol be:

A király délután két órakor indult el Bécsből Budapestre az udvari külön vonaton. Elindulása előtt hosszabb kihallgatáson fogadta Körber miniszterelnököt. A kihallgatásról az a hír szivárgott ki, hogy a Reichsratot ezen a héten elnapolják.

Ezalatt ünnepi díszbe öltözötten várta Budapest székváros a délután hazaérkező királyt. Az összes középületre kitétték a nemzeti lobogót s a legtöbb bérházon is ott lengett a nemzeti trikolor. Legdiszesebb volt azonban az ez utvonat, amerre ő felsége a nyugati pályaudvarról a várpalotába hajtatott.

A pályaudvar homlokzatát piros bársony drapériával vonták be s gazdagon ékesítették címerekkel, meg sok száz apró lobogóval. Benn a pályaház érkezési oldalán, a király váróterme előtt gyönyörű baldachint emeltek, a melyet a magyar korona díszít; ugyanilyen baldachin volt a váróterem bejárásánál is. Ugyancsak tömördek délszaki virág ékeskedett a perronon, valamint a kijárás előtt is.

A pályaudvarral szemben levő házak mind igen szépen voltak földszítve, de a legszebb az államvasutak üzletvezetőségének a háza. Hatalmas zászlókat lenget a szél a Váci körút minden bérházába s a kirakatokba kitétték a király arcképét. Lobogódiszben van a Bazilika is. Különösen díszesek a Fürdő-utca háza, az Erzsébet- és József-téren pedig hatalmas címerekkel díszített póznákon lengenek a lobogók. Ugyanigy a Ferenc József-téren, ahol különösen a szabadelvű párt klubjának volt szép a díszítése. Lobogókat vontak a lánc-hídra és az összes dunai hajóra. Budán az alagut, az egész Albrecht-ut, Dísz-tér és Szentgyörgy tér pompás díszben várta a királyt.

A királyt hon udvari külön vont pontban délután hat órakor rohogott be a nyugati pályaudvarba, az ott egybegyűltek örömmujongása között.

— Az öt-hat kilométer hosszú utvonalat, melyen a királynak át kellett haladnia, jóval előbb sűrű, százezer főre tehető tömeg lepte el.

A pályaudvaron, ahol Daróczy Rezső államfőnök személyesen tette meg a szükséges intézkedéseket, a méltóságok, akik a király fogadtatásához bebocsáttatást nyertek, már öt óra tájban összegyűltek. Az elsők közt volt Rudnay Béla főkapitány, akinek kíséretében volt Bojlett Berlin főkapitánya és Schlazelach dr. kormánytanácsos, kiket a porosz kormány a magyar rendőrség tanulmányozása céljából küldött ki. Megjelentek még Tisza István gróf miniszterelnökkel az élén a kabinet összes tagjai, Gromon és Serényi gróf államtitkárok, a főrendiház képviselőjében Csáky Albin gróf elnök és Kemény Albert báró alelnök, Festetics Taszilló gróf Teck herceggel, Bánffy György gróf, Csekonits Endre gróf, Csáky Károly gróf váci püspök, Nyáry báró főrendiházi háznagy, a képviselőház részéről Perczel Dezső elnök és Csávossy Béla udvari tanácsos, háznagy, a fő-

város részéről a beteg Márkus József főpolgármester helyett Halmos János polgármester stb.

Pontban hat órakor érkezett a király vonatja, melyet Ludvig Gyula államvasuti elnökgazgató és Decsey Lajos üzletvezető vezettek. Hatalmas éjenzés fogadta a vonatot és az üdvivalgás még fokozódott, mikor a király alakja megjelent.

A király magyar tábornoki egyenruhában volt s könnyedén szállott le a kocsiról. A király friss egészségben van.

Először Halmos Jánost szólította meg a király, azután Tisza István grófhhoz és a kabinet többi tagjaihoz fordult, a kik magyar diszruhában voltak. Halmos Jánosnak ezt mondta:

— Nagyon örülök, hogy most hosszabb tartózkodásra jöhettem Budapestre.

A király igen sokáig beszélgetett Perczel Dezsővel, Csáky Albinnal, Csekonics Endrével és a váci püspökkel. Kezét fogott Münnich Auréllal és Hegedüs Sándorral és azután fölült az udvari hintóra. A körülállók lelkes ovációja közepette hajtatott ki a pályaudvarról és ezt az ovációt künn a tömeg folytatta.

A király nyitott kocsiba ült, vele volt Lichtenstein herceg főudvarmester. A király kocsija előtt Rudnay Béla és Halmos János kocsija haladtak. A király kocsija után száz és száz előkelő magánfogat rohogott, telve politikussal, udvari méltóságokkal.

Az egész uton, kalap lengetve, kendő lobogtatással fogadták a király kocsiját, az éjenzésnek nem volt se vége, se hossza.

A lánchidnál egy csoport negyvennyolcas honvéd várakozott, régi egyenruhában. A király szívélyesen üdvözölte az agg bajnokokat. Az Albrecht-uton, a Hungária szobor előtt a fővárosi lövészeget állt sorfalat.

A várpalotában, a bejáratnál József Ágost főherceg, a lépcsőházban pedig Augustia főhercegnő és gyermekeik várták a királyt, aki a főhercegi család szívélyes üdvözlése után nyugalomra tért.

A király holnap délben tizenkét órakor megnyitja a műcsarnok tavaszi tárlatát.

Politikai mozgalmak.

(A király és az országgyűlés.)

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, május 2.

Ismét politikai mozgalom. A király ma Budapestre érkezett és holnap délelőtt fogadja Tisza István gróf kormányelnököt, aki a felségnek a helyzetről számol be és annak az alapján teszi meg előterjesztését a harmadik országgyűlési ülészek megnyitása iránt. A Ház e szerint e hónap 6-án tartja első ülését és ugyanezre a napra hívják egybe a főrendeket is.

Csütörtökre várják Budapestre Körber dr. osztrák kormányelnököt, Goluchowski, Burián és Pitreich lovag közös minisztereket és Spaun báró tengernagyot, a közös költségvetés végleges megállapítása dolgában összehívandó közös minisztertanácsra. Ha a tárgyalásokat csütörtökön befejezik, a két kormány elnöke megteszi előterjesztését a delegációk összehívására. A delegációk, ha osztrák részről az akadályok elsimultak, május derekán ülnek össze Budapestben és ez alatt az idő alatt a magyar képviselőház nyilvános üléseiben ismét szünet áll be körülbelül június elejéig, mert a közösügyes bizottságok tárgyalásai mintegy három hetet vesznek igénybe.

A Kossuth-párt számos tagja elhatározta, hogy ugymin két évvel ezelőtt, az

idén is részt vesz, mint hallgatóság a delegáció bizottsági tárgyalásain.

Az összes pártok a Háznak első ülése előtt értekezletre jönnek össze, hogy a Ház két alelnöki méltóságára és a jegyzői állásokra nézve megállapodásra jussanak. A szabadelvűpárt ismét *Feilitzsch* Arthur bárót és *Jakabffy* Imrét jelöli és jegyzői jelöléseiben sem változtat. Változás a tiszti körben csak annyiból lesz, hogy a Kossuth-párti *Rátkay* László ezuttal visszalép és házjegyzői helyét pártja egy fiatalabb tagjának engedi át.

O felsége, — mint értesülünk — *Lukács* László pénzügyminisztert is kihallgatáson fogja fogadni. A pénzügyminiszter ezuttal a költségvetést terjeszti a király elé, melynek megtörténte után megtartja expozéját.

Képviselői körökben ma délelőtt arról is beszéltek, hogy a képviselőház küldöttséget menessen a királyhoz, mely a magyar országgyűlés nevében mondana köszönetet ő felségének a *Rákóczi*-hamvak hazaszállítására vonatkozó legfelsőbb kéziratért. Valószínű, hogy ezt a tervet a pártok egyhangulag magukévé fogják tenni.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés aradi kerületének szervező bizottsága csütörtökön, máj 5-én délután hat órakor, a felső kereskedelmi iskola nagytermében ülést tart, amelyre a szervező bizottság t. tagjai ez uton is meghívottak. Az ülés tárgyai: 1. Jelentés a taggyűjtés eredményéről és a kerület létszámáról. 2. Elnök, alelnök és egyéb vezetőség választása. Az O. M. K. E. közgyűlésén való csoportos részvétel. 4. A kisjénői kereskedő egyesület beadványa. 5. Esetleges indítványok. *Tedeschi* Viktor, id. elnök.

(*) Az aradi Székely Otthon folyó hó 8-án, kedden este 8 órakor a Központi-szállóházban levő helyiségében rendkívüli közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. „A székelyekről” c. könyv kiadása s az ezzel járó előleges költségek megszavazása. 2. A folyó hó 8-án Marosvásárhelyt tartandó székely kongresszusra képviselő kiküldése. 3. Titkárválasztás. 4. Elnökség javaslata két tiszteletbeli tag választása iránt. 5. A Menyháza és Alváca fürdőknél rendezendő székely iparkiallítás. 6. A Csáky-Pallaviczini örgróf uradalmába székely legények telepítése. 7. Indítványok. Az elnökség ez uton is kéri a tagokat, hogy a fontos tárgyakra való tekintettel minél szamosabban szíveskedjenek megjelenni.

Függetlenségiak a királyról.

(Kossuth és Thaly nyilatkozata.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 2.

A király mai hazaérkezése alkalmából az országos függetlenségi párt két vezére, *Kossuth* Ferenc és *Thaly* Kálmán egy újságíró előtt elmondták véleményüket arról a kéziratról, illetve ennek tartalmáról, melyben a király elrendelte *Rákóczi* Ferenc hamvainak a hazaszállítását.

Kossuth Ferenc többek közt ezeket mondotta a lap munkatársának:

Semmi sem erősítheti jobban a korona hatalmát, mint az, ha a király és nemzet érzelmeikben összeforranának. Az első lépést most tette meg a király. Tanúsítsa ezért elismerését a nemzet szíve: Budapest, ma, amidőn *Rákóczi* szellemének kiengesztelése után először érkezik a fővárosba a király. De ezen elismerés megnyilatkozásába vegyítse bele *Rákóczi* emlékének ünneplését, a király pedig merítsen bizonyítékot az ő fogadtatásá-

ból arra, hogy ha több időt töltene az ő magyar hazájában, jobban megismerhetné nemzetét és így megvalósulhatna *Vörösmarty* ama mondása: „A legelső magyar ember a király.”

Thaly Kálmán orsz. képviselő, a *Rákóczi*-kor alapos ismerője, a tudós történetíró így nyilatkozott:

I. Ferenc József királynak, midőn magát 1867-ben alkotmányos magyar királyiá koronáztatta és a koronázási ajándékot, százezer aranyat, ama vitéz honvédeknek adta, a kik 1849-ben Budavárát elfoglalták: e magasztos tettehez egészen hasonló, a nemzet minden rétegét eltöltő ama legújabb elhatározása, melylyel a legideálisabb magyar szabadsághősnek, II. *Rákóczi* Ferenc fejedelemnek szentelt hamvai hazahozatalát elrendelte. *E két nagylelkű tény aranybetűkkel lesz felvésvé hazai történelmünk örök lapjaira.*

Vasutasok vizsgálat alatt.

(Letartóztatott váltóőr.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 2.

A sztrájkoló vasutasok ellen folytatott vizsgálatnak tegnap volt a legelső szomorú szencziója. Az aradi kir. ügyészség egy váltóőrt letartóztatott. Sietünk megjegyezni, hogy ennek a letartóztatásnak közvetlen oka nem a sztrájk volt, hanem az illetőnek egy olyan cselekménye, mely miatt különben is összekerült volna a büntetőtörvénykönyvvel. A vasutasok ellen folytatott eddigi vizsgálatnak egyáltalán az a kedvező eredménye volt, hogy az aradi vasutasok között alig akad olyan, a kinek a sztrájk miatt bántódása lenne. Az aradiak a sztrájkot a többi üzletvezetőségek nyomása alatt kezdték meg s ők voltak a legelsőek, a kik önként beállottak a szolgálatba.

A vizsgálatvezető *Green* Nándor tb. főkapitány már a vasuti tisztviselők, altisztek és mozdonyvezetők tekintélyes részét kihallgatta. A mozdonyvezetők közül *Pető* Tivadar, *Wendt* Manó és *Rónai* József egyértelműleg adják elő sztrájk kitörésének történetét. Elmondták azt, hogy a sztrájk második napján *Fényes* Kálmán fűtőházi főnök, majd maga *Sztankovits* Miklós üzletvezető is tárgyal velük, de a tanácskozások eredményre nem vezettek, mert ők kijelentették, hogy egy betűt sem engednek követeléseikből. Vagy győznek, vagy buknak.

Kihallgatták a vasuti mérnököket is, akik közül *Radnai* Simon és *Hammer* Géza aradi, továbbá *Fránki* Ottó szolnoki fűtőházi segéd mérnököket felfüggesztették állásuktól. Az utóbbit a sztrájk után az aradi állomásra osztotta be az üzletvezető.

A vidéken *Szokolczay* Lajos kir. alügyész folytatja le a nyomozatot. Tegnap *Paulison* hallgatta ki a sztrájkban részt vett vasutasokat. Itt történt az első letartóztatás, melynek előzményei a következők:

A sztrájk első napján reggel egy személy és tehervonat akadály nélkül érkezett a paulisi vasuti állomásra. Azontul azonban semmi fele vonat nem érkezett és nem indult. A sztrájk második napján, mikor az állomásfőnök az értesítést kapta, hogy egy kémli vonat fog Paulisra érkezni, mely egyúttal az ott rekedt vonatot behozza magával Aradra, az állomásfőnök azt az utasítást adta *Bárány* György váltóőrnek, hogy gyujtsa fel a váltólámpákat és ellenőrizze a váltók beállítását.

A váltóőr kereken kijelentette, hogy ő nem tesz eleget az utasításnak.

Szekács Mór állomásfőnök erre nyomban felfüggesztette *Bárányt* az állásától és a váltók

megfigyelésével egy másik vasuti alkalmazottat bizott meg.

Bárány azonban revolvert vett elő és kijelentette, hogy aki a váltóhoz nyúl, azt agyonlővi. Erre természetesen senki sem volt hajlandó az állomásfőnök utasítását követni. *Bárány* ezután inni kezdett s az állomáson be is rugott s ittas állapotában feltörte az egyik vasuti kocsi ólomzárját és onnan egy csomó árut kilopott.

Szokolczay Lajos alügyész ezek alapján letartóztatotta a váltóőrt és bekísértette az ügyészség fogházába.

A nyomozás tovább folyik.

MULATSÁGOK.

(=) Multság a városligetben. A városligeti vendéglő nagytermében máj 15-én, vasárnap, *Almas* (Albert) Péter jótékonycélu táncmultságot rendez, melyből a tiszta jövedelem egy részét az aradi Kossuth szobor alapja javára adományozza. A multságba belépőjegyek ára 1 kor. 20 fillér.

A májusi előléptetés.

(Csillaghullás az aradi helyőrségben.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 2.

Ma jelent meg *Bécsben* a közös hadsereg rendeleti lapja, mely a májusi előléptetések régen várt, hosszú listáját teszi közzé. Ugyancsak ma publikálják a honvédségi előléptetéseket is.

Távirati értesülések szerint ezuttal elég kedvező az előléptetés, főleg a tábornoki karban, miután november óta nyugdíjazás és előléptetés folytán sok üresedés történt. Legjobb azonban a tábori tüzérségben, a hol szokatlan nagyszámu előléptetés történt, kivált az alezredesi rangfokozatból az ezredesibe.

A főbb előléptetéseket alábbi távirataink mondják el:

Táborszernagyokká: (és lovassági tábornokokká) léptek elő a következő altábornagyok: *Martens* Károly br. kassai haptestparancsnok, *Lichtenstein* Adolf herceg első főudvarmester, bornthali *Borsetzky* Károly zárai katonai parancsnok, *Schönaich* Ferenc a kilencedik (josefstadi) hadtest parancsnoka és *Pittreich* Henrik lovag közös hadügyminiszter. A táborszernagyi címet adományozta a király bruckheimi *Drathschmiedt* Károlynak, a bécsujhelyi katonai akadémia parancsnokának.

Altábornagyokká léptek elő a következő vezérőrnagyok: *Surányi* Ferenc budapesti tárpáncsnok, *Pap* Béla, a honvédelmi miniszterium harmadik csoportjának főnöke, *Gerba* Raimund a hetedik (zágrábi) honvédkerület parancsnoka, továbbá: *Porges* Henrik, *Illheim* Károly, *Droll* Kamilló, *Schneller* Arnold, *Peschi* Eduard, *Kummer* Rudolf, *Radanovich* Henrik, *Ilm* Frigyes, *Seemann* János, *Stöhr* Adolf, *Lang* Károly.

Vezérőrnagygyá harminc ezredes lépett elő, ezek közt rangszámban az utolsó *Wikulik* Ferenc, a budapesti 4-ik tüzérdandár volt parancsnoka, a ki 1898. májusban lett ezredes. A 4-ik tüzérdandár parancsnokává dömsödi *Magyar* Gyula ezredest nevezte ki a király.

Az aradi helyőrségben — távirataink szerint — a következő előléptetések történtek:

Csász. és kir. 33. gyalogezred.

Alezredessé lépett elő *Czechowski* Longin őrnagy, a 4-ik zászlóalj parancsnoka.

Első osztályu századosokká: *Ive* Antal, *Winkler* Rudolf és *Händl* Alajos másodosztályu századosok.

Főhadnagyokká: *Ivo* Ferdinánd, *Rummler* Ottó, *Fiedler* Hubert hadnagyok.

Hadnagyokká: *Tognácz* János, *Perissich* Richard, *Steffics* Rudolf hadapród-tiszthelyettesek.

Csász. és kir. 12. huszárezred:

Alezredessé lépett elő *Matskássy* Ferenc őrnagy.

Másodosztályú százados: *Urváry* Lajos főhadnagy.

Csász. és kir. 3. huszárezred:

Főhadnaggyá lépett elő *Grézer* Károly hadnagy.

M. kir. 8. honvéd gyalogezred:

Alezredessé lépett elő *Margineanu* Gyula őrnagy.

Őrnagyokká: *Petainek* József, *Bileczky* Ede I. oszt. százados, törzstisztjeleltek.

Másodosztályú századosokká: endrődi *Salacz* Iván és *Kuntits* László főhadnagyok.

Hadnaggyá: *Bardio* Elemér hadapród-tiszthelyettes.

M. kir. 3. honvéd huszárezred:

Első osztályú százados lett *Czimmer* Alajos II. oszt. százados.

Főhadnaggyá lépett elő *Tary* Ernő hadnagy.

HIREK.

Nagy gyárégés a fővárosban.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, május 2.

Régóta pusztított oly hatalmas tűzvész Budapesten, mint ma délben *Weil* Józsefnek a Lehel-utca 9—11. szám alatt levő papíráru és papírlemez gyárában.

A gyár egy negyven méter hosszú, földszintes fa épület, a melynek közepén áll a kazánház. A tűz valószínűleg egy a kazánból kipattant szikrából keletkezett, amelytől tüzet fogott a fölhalmozott könnyen gyuló anyag és csakhamar, lángtengerben állott az egész faépület. A tűzoltóság részéről kivonult a központi, II. V. és AI. kerületi őrség, *Brener* Szilárd segédtsízt vezetésével s egy szempillantás alatt kilenc hatalmas vizsugárral oltották a veszedelmes tüzet.

Szemben a gyárral ugyancsak egy faépületben van a gyárnak papíráru és papírlemez raktára, amelyre szintén átharapódzott a tűz és most már erre kellett különös súlyt fektetni, hogy a rengeteg áru ne legyen a tűz martalékává. A gyár teljesen leégett, a raktárt azonban sikerült megmenteni, úgy, hogy csak a teteje égett el a tűzben.

A nagy tüzet háromnegyed egykor lokalizálták, de még egy óra után folyt az oltás munkája. A tűzhöz a rend fenntartására kivonul a tűzérseg, a szekeresek, a 44-ik gyalogezred egy csoportja és *Kalossa* Géza felügyelővel nagyszámú rendőrség.

— Személyi hír. *Tauszk* Ferenc dr. egyetemi magántanár, budapesti kórházi főorvos vasárnap Aradon időzött. A tanárt, aki egyike az ország legjelesebb belgyógyászainak, itt léte alatt az aradi orvosi kar tagjai közül többen keresték fel.

— A vörös május. A tegnapi május elseje, beleértve a nagy garral hirdetett szociálista gyűlést is. Aradon igen békés lefolyású volt. A szociálista gyűlés meglehetősen kudarccal járt, a mennyiben az elvtársak, a kik a szép májusi reggelen a városligetben gyűltek össze, annyira jól érezték magukat az ébredő természet ölében, hogy megfélekedtek a szociálista gyűlésről. A

legnagyobb része ott maradt a városligetben, úgy, hogy az Atilla téri népgyűlés szónokai igen kevés számú hallgatóság előtt mondhatták el gondolataikat a mai rendszerről. A szociálista gyűlésen *Reiner* Gyula elnökölt, *Gulyás* György pedig a jegyzőkönyvet vezette. Az első szónok *Weisz* Hermann üveges volt, a ki a mostani rendszert ostromolta heves szavakban. Mikor pedig *Tisza* miniszterelnökről beszélt, akkor *Berecz* Ferenc alkapitány megzavarta a szónokot és mértékletességre intette. *Engels* Mihály német, *Albert* Dániel pedig román nyelven tolmácsolta *Weisz* beszédét. Utoljára *Rencz* Mihály beszélt, a kinek azonban már alig volt hallgatósága. A népgyűlés déli 12 órakor ért véget. A rendőrség részéről *Berecz* Ferenc alkapitány, *Kovács* Antal és *Rámer* István rendőrhadnagyok ügyeltek a rendre. A várban két század katona állott készenlétben, de semm szükség nem volt rájuk.

— Kihallgatás a királynál. Ő felsége folyó évi május hó ötödikétől kezdve minden hétfőn és csütörtökön, ünnepnapokat kivéve, Budapesten kihallgatást fog adni. Előjegyzések május hó 2 ikától kezdve mindennap kilenctől egy óráig a kabineti irodában (budai királyi vár) eszközöltnének.

— Rendkívüli közgyűlés a vashid ügyében. Aradváros törvényhatósági bizottsága szerdán délután négy órakor rendkívüli közgyűlést tart, melynek egyedüli tárgya a vashid ügyében hozandó döntés. Valószínű, hogy a fontos tárgyra való tekintettel a szerdai közgyűlés igen látogatott lesz.

— A vasutasok pótléka. Az U-g jelenti: *Hieronimi* Károly kereskedelemügyi miniszter elrendelte, hogy az 1903-iki költségvetés terhére előirányzott 1,600,000 korona a vasuti alkalmazottak között pótlék gyanánt kiosztás. Minden tisztviselőre illetményeinek három százaléka fog jutni. Az államvasutak igazgatóságánál serényen dolgoznak a felosztási tervzetten, hogy a pótlékok kiutalványozása előreláthatólag e hó 10 ikéig okvetlenül fogantatosítható lesz.

— A jövő évi választók névjegyzéke. Arad város központi választmánya ma délután *Institóris* Kálmán polgármester elnöklete alatt ülést tartott, melyen felülvizsgálták és helybenhagyták az összeíró küldöttség munkáját. Elhatározták, hogy az összeíró küldöttség által 1905. évre összeállított ideiglenes képviselőválasztói névjegyzéket, ezenkívül még a kimaradtak, elhunytak és újból felvettek névjegyzékét külön is május 5-től 20-ig kifüggesztik.

— Kinevezések az aradi jószágigazgatósághoz. A m. kir. földművelésügyi miniszter gróf *Szirmay* Ottó és gróf *Ráday* István gazdasági segédek az aradi kir. jószágigazgatóság személyzeti létszámába kincstári ispánokká nevezte ki.

— Budapest sertéshus nélkül. Különös sztrájk ütött ki ma Budapesten. Mint tudósítónk táviratban jelenti, az összes fővárosi hentések elhatározták, hogy míg a főváros és a kormány nem orvosolja az ő állítólagos sérelmeiket, addig egyáltalán nem vásárolnak sertést a ferencvárosi sertésvásáron és sztrájkba lépnek. E szokatlan megállapodás következtében ma a sertésvásáron egyetlen eladás sem történt. Ha a mai eset megismétlődik, a fővárost az a veszély fenyegeti, hogy sertéshus nélkül marad.

— A gurahonci iparpártoló mozgalom. Gurahoncon az ottani társaskörök által megindított iparpártolási mozgalom szép eredményekre vezetett. A gurahonci kereskedők kész örömmel engedtek az iparpártoló bizottság felhívásának, hogy csak magyar gyártmányt szerezzenek be

s ez ugyanis történik. Erdekes bizonyossága annak, hogy a gurahonci kereskedők bélyegzőt készítettek s minden rendelő levélre, a melyet nagykereskedőhöz intéznek, lenyomatják azt a következő szöveggel:

Felkérjük a t. cég, miszerint nekünk minden alkalommal magyar gyártmányú árukat szállítson. Ha ezen körülmény nehézségbe ütközik, a szállítás fogantatosítása előtt, külföldi gyártmány szállításra nézve beleegyezésünk kikérendő.

A gurahonci példa sikere lehet buzdítás a többi községek társasköröire is, hogy hasonló mozgalomba fogjanak.

— Kisiklott személyvonat. Kaposvárról táviratozzák, hogy az 1010. számú személyvonat tegnap este a kaposvári pályaudvar kijáró főváltójánál kisiklott. A mozdony, szerkocsi és kalauzkocsi baj nélkül átjutott, de az első és második személykocsi felfordult és összezúzódott. A két kocsi mindössze hét utas volt, köztük egy külföldi, de egyiknek sem történt baja. A személyvonat ötödfél órai késés után ment ki az állomásból. A forgalom még az éj folyamán helyreállott. A kisiklás oka ismeretlen. Némelyek szerint az első kocsinak rossz volt a keresztváltója, mások szerint a vonat a megengedettnél nagyobb sebességgel ment keresztül a váltón. A vizsgálat megindult.

— Wickenburg gróf balesete. Budapestről táviratozzák, hogy *Wickenburg* Márk gróf volt kereskedelemügyi államtitkár ma Rákospalotán baleset érte. Lovászával kilovagolt, vágatás közben lova felbukott és maga alá temette *Wickenburg* gróft, a kinek a válperece eltörött. Súlyosan sebesülve szállították lakására. Most már túl van minden veszélyen.

— Az aradvárosi adókievítő bizottság f. évi május hó 4-én d. e. 9 órakor, a városi székház tanácsstermében a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek 1903. évi vállalati adóját állapítja meg, miről az érdekeltek azzal értesíttetnek, hogy ezen bizottság előtt kifogásaikat előadhathják.

— Sztrájk Temesvárott. Temesvárról jelentik a Magyar Távirati Irodának: A temesvári kőművesek, ácsok és kubikosok közül mintegy 4000 munkás ma reggel sztrájkba lépett. Bér-emelést követelnek, a melyet az építőmesterek csak részben akarnak teljesíteni. Rendzavarás eddig nem fordult elő.

— Hurcolkodás idején. A civilizáció a rég leltűnt ezredévek legtöbb szokását, jellegzetességét végkép eltörölte. Csak egyet nem: a nomád életmódot. A különbség mindössze az, hogy Scythiából jövetelünk idején a sátrat is magával cipelte a bánatos magyar, amikor másfelé kellett költözködni. Most nem visszük magunkkal a sátrat, hanem csak a cókmoikat. Ez keveset változtat az átlagos ember siralmas házatlanóságán, mert bizony mi legtöbben csak olyan nomádok vagyunk, mint ezredévvél ez előtt. A hasonlat folytatásában is beválik. Mert nemde, vitéz eleink, valahányszor egyik helyről a másikra vonultak, miként a darvak, hát ezt a költözködést háborusdival kapcsolták össze; ez pedig rendkívül közönséges volt nekik, akárcsak az, ha mi a majálist tombozával kapcsoljuk össze. Szó, ami szó, költözködéskor háboruztak úgy időtöltésből jeles kardforgató őseink; persze, ingóságuk megrongálódott utközben. Szakasztott úgy van ez manapság is. A háborut ugyan nem mi vivjük, hanem a japánok és az oroszok; ámde a *Petropavlovsk* nem sülyedt el annyira, mint amennyire szeretne elsülyedni a nagysága afőlötti szégyenében, hogy amikor a hordárok le akarják vinni a zongorát a butorszállító kocsiba, akkor a házmester, miként a paradicsombeli arkangyal, tiltólag áll az ajtó elé, mondván: „Amíg a fertályt nem tetszik kifizetni, innét elvinni semmit sem szabad.” No és aztán, ha há-

boru nincsen is, de van csatazaj. Szitok, lármá, csörömpölés. Nagy keservesen beraktározzák a butort a kocsi és a kalickára ráteszik a nádszékét, erre a lámpát és nyomatek céljából a kredencet. Mikor aztán az új lakásba ér a hurcolkodó deliquens, romok közt tekinthet szét, akár egy véres csata után. Ilyen a háboru költészete rózsanyilas és hurcolkodás idején.

— **Halalozások.** Nyáry Béla nyug. alkapitány neje, szül. kismalatinai Malatinszky Etelka urnő, mint részvétellel értesülünk, vasárnap éjjel élte 52-ik évében váratlanul elhunyt. A boldogult urasszony hült tetemeit kedden d. u. 2 órakor szentelik be a (Boros Béni-tér 15 sz. házban s s aztán Paulisra viszik, a hol d. u. 6 órakor helyezik örök nyugalomra a c-aládi sírkeriben.

Sulyos csapás érte Szirmai Antal aradi ut-építési vállalkozót: neje, szül. Spitzer Teréz urnő folyó hó 1-én élte 41-ik évében elhunyt. Halálát férjén kívül Jenő fiacskája és nagy rokonság gyászolja. A boldogultat ma délután temették általános részvét mellett.

Nowotny Edéné szül. Pop Livia, Nowotny Ede csász. és kir. 38-ik gyalogezredbeli százados neje, 38 éves korában meghalt. Temetése holnap délután fél 3 órakor lesz a Kápolna utca 8 sz. házból.

— **A hunyadmegyei alispáni szék.** Hunyad vármegye alispáni állásának betöltése iránt nagyon élénk az érdeklődés. A Mara főispántól a múlt hó 21-én egybehívott értekezleten szépen nyilvánult a megye többségének nézete Pogány Béla vármegyei főjegyző, helyettes alispán személye iránt, ki modorával, erélyével és szorgalmával általános rokonérzést biztosított magának. A vármegye közönsége tudja, hogy a nehéz viszonyok között csak olyan férfi vezetheti a közigazgatás sulyos feladatait, ki a helyzetet a legalaposabban ismeri és a vezetésben már eddig is szép sikereket mutathat fel. Ezt belátták az aspiránsok is, kiknek egy része Pogány pártjára állott, az összetartásnak szép példáját adva.

— **A realisták ünnepélya.** Vasárnap délelőtt 11 órakor tartotta az aradi állami főiskola önképzőköré nyilvános ünnepélyét. A közönség széles körben nyilvánította érdeklődését az ünnepélyvel szemben, olyannyira, hogy a diszjerep a legkisebb zugáig megtelt. Az ünnepélyt Reichler László, az önképzőkör elnöke nyitotta meg, azután a Bánk Bán opera nyitánya következett, melyet az ifjusági zenekar egy része adott elő. Boros Rezső Jaques Normand „A nagyon csinos leány” című humoros költeményét szavalta el élénk tetszés közepett. Az ifjusági énekkar hangulatos kuruc dalokat énekelt, melyek a közönség nagy tetszését vívta ki. A hegedű szólóban Porter Ede aratott zajos tapsokat, ki Hubaynak „Carmen Phantaise”-jét adta elő precizitással. Majd Gerő Ferenc „A nők a magyar költészetben” című értekezését olvasta fel. Az ünnepély fénypontját Halász Jenő, Korbuly József, Boros Jenő és ifj. Boros Vida Haydin V. kvartette képezte. Szünni nem akaró tapsvihar volt élvezetet keltő játékok megérdemelt honoráriuma. Rudas Bódog, Várady Antal „Az ezüst fátyol legendája” című melodramáját szavalta el Fetter Elemér zongora, Kánya Géza harmónium és az énekkar kísérete mellett. A közönség tapsaival jutalmazta meg e szép költemény szép szavallatát. Halász Jenő záróbeszéde után az ének és zenekar a Rákóczi indulót adta elő, melylyel az ünnepély véget ért.

— **Hallósy László a hivatalos lapban.** Hallósy László, a mi délceg ism. rösünk, pár év előtt még az aradi városházán foglalatokodott segéd-írási minőségben. De foglalatokodott az utcán is, főleg a leányiskolák körül, csak hogy olyan formán, hogy a miatt a délceg gavallért elmozdították a hivatalától, sőt a büntető törvényszékkel is meggyült erősen a baja. Hallósy azóta eltűnt Aradról, most azonban feltámadt a hivatalos lapban. Ott olvasuk, hogy a m. kir. pénzügyminister Hallósy László csávolyi lakos okleveles gazdaszt ideiglenes minőségű kataszteri rattárt k. ezelő irodatiszté nevezte ki.

— **Automobil-katasztrófa.** Páris-ból táviratozzák: Ma délután 5 órakor a baeel-párisi gyorsvonat az Ouzuer la ferriere mellett lévő utkereszteződésnél összeütközött egy automobillal, melyben hat személy ült és pedig a kecsivezetőn kívül két férfi, két nő és egy gyermek. Mind a hatan szörnyethalnak.

— **Herrn József főherceg Arad.** Az aradi postahivatalhoz a napokban fölöttébb érdek es címzésű küldemény érkezett. A külföldről jövő levél boritékán ez állott:

Herrn
József főherceg
für Herrn J. J. Just aus Augsburg
Arad.
Ut 13.

A postahivatalban természetesen volt anynyi leleményesség, hogy nem József főherceget kereste, hanem kitalálta, hogy a németnek tévedése a József főherceg-utnak furcsa szétválasztásából származik s a címzett megkapta a levelet. Az első pillanatban a címzett is meglepetve nézte: hogy jut ő ahhoz, hogy József főherceg utján kapja a leveleit.

— **Egy nyomorék fiu segítése.** A kis Dirnbeck János javára a következő újabb adományokat vettük: Gerő Gy. 1 kor., Burilla Liviusz 1 kor. Az adományokat gyűjtésünkhöz csatoltuk.

— **Eljegyzés.** Návradi Ferenc lakatos eljegyezte Bochnicsék Klárka kisasszonyt, Bochnicsék Ferencné kedves leányát.

— **Fegyelmi egy makói ügyvéd ellen.** A szegedi ügyvédi kamara fegyelmi választmánya Ivitz Mór dr. makói ügyvédet fegyelmi vátség miatt vád alá helyezte. A kamara határozata jogerős. Az ügyvéd fegyelmi ügyében a tárgyalást május 24-re tűzte ki a fegyelmi bíróság.

— **Elzúllott diplomata.** New-Yorkból táviratozzák: Cincinnati-ban az utcán eszméletlenül találtak egy embert, aki morfiummal akarta magát megmérgezni. A neve Herdlicska Károly és a bécsi amerikai követség ek volt nemrégiben meg titkárja, de ebből az állásából különféle szabálytalanságok miatt elcsapták. Azóta teljesen elzúllott.

— **Kitüntetés.** Az Országos Iparegyesület Olár Jusztint, az aradi cipészek termelő szövetkezetének igazgatóját, a szövetkezeti tevékenység körül kifejtett tevékenysége elismerésül bronz-éremmel tüntette ki.

— **Vizbeesett szabósegéd.** A Marospart védőtöltésének tövében, egész közel a vízhez ült ma délután Nagy Károly galsai születésű, huszonkét éves szabósegéd, aki a fáradtságtól elaludt. Bóbiskolás közben a feje az alvó ember testét lerántotta, úgy, hogy beleesett a vízbe. A megijedt szabósegéd ordítására elősiettek a járókelők, akik a lubickoló szabót kifogták a vízből. Az ijedtségen kívül semmi baja nem történt, minthogy azonban nagyon átázott, bevitték a kórházba.

— **Megszűnt csőd.** Az aradi kir. törvényszék mint csődbiroság Schwarze Sámuel, az Amerikába szökött gurahonci kereskedő csőd-ügyébe közhírré teszi, hogy eliene a csődöt megszüntette.

— **A Haas palota veszedelme.** Budapestről jelentik: Nagy riadalmat okozott ma reggel a Gizella-téren egy hatalmas dombormű lezuhanása. 9 óra tájban a Haas-palota tetejéről kinyúló párkányzati dombormű mintegy két méter hosszúságban lezuhant. A 20 métermázsas sulyu hatalmas kötömeg rettentő robajjal zuhant a földre, úgy, hogy még az aszfaltot is betörte. Szerencsére akkor nem járt senki a veszedelmes helyen és így emberéletben kár nem esett. A közelben járókelők azonban riad-

tan vitték széjjel az eset híret. A rendőrség nyomban intézkedett, hogy a veszedelmes hely elzárassék. Érdekes, hogy nyolc esztendővel ezelőtt ugyancsak a Haas-palotáról zuhant le az a zászlórúd, amely megölte Neeschil Alajost. Most csak a gondviselésnek köszönhető, hogy reggel 9 órakor, mikor egyként népes szokott lenni a Gizella-tér, senki sem járt a veszedelem helyén és így nem történt katasztrófa.

— **Merénylet egy rendőrbiztos ellen.** Bács-szelből jelentik: Monsban tegnap Laga rendőrbiztos ellen bombamerényletet akartak elkövetni Lakása elé dinamitot tettek, a terv azonban meghiúsult.

— **Athelyezett szőnyegház.** Fomán Sándor előnyösen ismert és dusan berendezett szőnyegházát, a mely szőnyegek, függönyök, ágyszerítők, saját gyártmányu ágyneműk és modern lakásberendezésekben megiepő választékot nyújt, a Szabadság-tér 2. számú, Spitzer féle házba helyezte át. A jönevű és szolid üzleti elveiről ismert cégnek erre vonatkozó mai hirdetését melegen figyelmükbe ajánluk olvasóinknak.

— **Forrongó község.** Belényestől táviratozzák: Opris József b. ujlaki körjegyző két állami végrehajtóval Petrány községben a bíró lakásán földválság-hátralék törlesztéssel foglalkozott, midőn Szerecsán József ottani lakos megjelent és a bírótól a nála levő szocialista névjegyzékre a községi pecsétet kérte. A bíró ezt megtagadta és ezért Szerecsán szidalmakkal illette az ottlávókat, feldöntötte az asztalon levő tintatartókat, az írományokat össze-vissza dobálta és a jegyzőt agyonütéssel fenyegette. — Azzal a fenyegetéssel ment el, hogy a harangokat félreverti és a népet rájuk uszítja. A jegyző befogatott és a községből elvágatott. A lakosság a bíró háza felé futva, gyülekezett és a menekülőket szidalmazva fenyegette. A jegyző Belényesbe menekült és a szolgabírónál jelentést tett. Tegnep este két század katonaság érkezett Belényesre és ebből egy fél század B-Ujlakra, fél száza Kuralcel községbe indult. A csendőrség megerősítéséről gondoskodtak.

— **Magyar név.** Baumgartner Klementina erdőhegyi illetőségű ugyanottani lakos, valamint kis-korú Jozefa nővére családi nevének „Bognár”-ra és Dáth (Dát) László lóki illetőségű, Csermő községben állomásozó m. kir. csendőr címzetes őrsvezető családi nevének „Dénes”-re kért átváltoztatását a belügyminister megengedte.

— **Bérma ajándokok** legszább, legizlésebb és legolcsóbb áron kaphatók óriási nagy választékban Weinberger Ferenc jöhírű szolid ékszerészünknel Andrássy tér, Központi szálló épület.

— **Parketta** tükörfényes leg Vojtek és Weisz-féle parkett-viasz használatától 1 doboz 1 korona. 44

— **x— Pármal ibolya-szappan.** E név alatt pár év óta egy kitűnő mosdószappan van forgalomban. Ki ne szeretné az ibolya illatot? S ha e kedves, gyöngéd illattal eláttott szappanról még azt tudjuk, hogy az arcórt finomítja, üdíti, ugyannyira, hogy még a legérzékenyebb arcórték is nagy eredménnyel használják s ha tudjuk azt, hogy hasonló finom minőségben ilyen árért külföldi szappant nem is lehet kapni, akkor méltán várhatjuk, hogy a közönség nem szánalmas pártolás céljából, hanem saját érdekében fogja használni e kiváló magyar gyártmányt. 1 db. 80 fillér, 3 darab 2 korona 20 fillér. Készíti Szabó Béla pipereszappangyáros, Miskoc. Kapható Aradon, Vojtek és Weisz gyógyáru kereskedésében és Maresch Gyula üzletében. 611

A házbérnegyed halottai.

(Öngyilkos fiatal házaspár.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, május 2.

Ma éjjel kettős öngyilkosság történt a fővárosban. Fiatal házaspár menekült közös elhatározással a nyomor elől a halálba.

Budapestben a Sas-utca 24. számú ház harmadik emeletén kis, egyszobás lakásban lakott háromnegyed év óta Horváth Antal harminckét éves pincér a feleségével. Tegnep este nyolc óra tájban a házbéliek lövésszerű zajt hallottak. Kitédultak a folyosókra és ijedten kérdez-

**Elefántcsont
Név-
jegyek**

kaphatók
Aradi Nyomda
Rtársaságnál.

Előkelő megélhetést

biztosít minden intelligens kereskedőnek csekély tőkével, ha átveszi a sok országban szabalmazott „Reclam“ asztalaink képviselőjét. 20—25,000 koronát könnyen kereshet évenként, bármely helyen. Csakis azok küldjék ajánlataikat francia vagy német nyelven írva, akik személyesen akarnak ezzel foglalkozni.

Hugues Boldés & Sommer
Páris, 49. rue de Paradis.

ALAPÍTOTT 1890.

Augenstein K. Alajos

házasságközvetítő intézete
Budapest, VII., Wesselényi-utca 54. szám.
Közvetít házasságokat biztos sikerrel 6 hét alatt.
Eddig több ezer házasság sikerült. — Válaszbélyeg.

ALAPÍTOTT 1890.

Geodécan és rögtön hat lábassadás
ellen a

Dr. Tsajkovszky-féle szer.

Ha ezen folyadékkal naponta egyszer megmossuk a lábunkat, akkor nemcsak az izzadás mulik el már kétszeri alkalmazás után teljesen és biztosan, hanem megszűnik a cipők kellemetlen és undorító bűze. Amellett ezen készítmény teljesen ártalmatlan.

1 üveg ára 1 korona.

Földes Kelemen
gyógyszertára
Arad, Deák Ferenc-utca.

Uraságoktól használt

nyári és téli férfi-ruhákat
háló ebédlő és más bute-
rekat

a legmagasabb áron vesznek.

Kivánatra házhoz is megyek.

Menczer Márton

Arad, Petőfi-utca 7. sz.

5--1904. mg

Hirdetmény.

Közhírré tesszük, hogy a városi legelőkre bocsájtandó szarvasmarhák és lovak után eső legeltetési és pásztor díjak f. évi április 29, 30 és május hó 2, 3, 4, 5, 6, 7 és 9. napjain a városi pénztárba befizetendők.

A díjak befizetésekor a pénztári hivatal kiszolgáltatja a legeltetési jegyeket, amelyekkel a szarvasmarhák és lovak a legelőre bocsájtásra kitűzött napokon a legelőkre bocsáthatók.

A legelőre bocsátás idejét f. évi május hó 10. és 11. napjait tűzzük ki.

Arad szab. kir. város mezőgazdasági székének 1904. évi április hó 27-én tartott üléséből.

Kiadta:
Dr. Angel s. k.
aljegyző.

Déli jég- és viszontbiztosító-társaság.

Alapított 1894-ben a cs. kir. Adriaal biztosító-társulat védnöksége alatt Budapest, Váci-utca 21. sz.

Intéző: BÁRÓ PODMANICZKY FRIGYES.

Az intézet vagyoni állása 1903. évi december 31-én.

Biztosítási alapok.	korona fill.	korona (ill.)
1. Pénztári állomány		9812 4
2. Hitelintézetek és bankoknál rendelkezésre álló követelések		1,159,289 55
3. Értékpapírok a számadási év zártakor fennálló árfolyam alapján (kimutatás szerint). hozzá a folyó kamatok	5,066,858 56	5,066,824 55
4. Künnlevőségek vezér- és kerületi ügynökségeknél.		428,290 40
5. Biztosító társaságoknál fennálló számla-követelések		401,316 11
		7,076,033
A későbbi években esedékes túldíjak összege		2,459,128 15

A biztosítási alapok elhelyezése.	korona fill.	korona fill.
1. Részvénytőke		8,000,000 00
2. Tőke tartalékalap		378,731 65
3. Jég-külön-tartalék		1,150,000 00
4. Árfolyam-ingadozási tartaléka		254,873 04
5. Jégdíj-tartalék		417,160 08
6. Tűzdíj-tartalék		948,283 88
7. Függő károk tartaléka		895,980 25
8. Különböző hitelezők		805,284 82
9. Előző évi nyer. egyenleg-átmarat		281,08 45
10. Forgalmi nyereség		202,642 72
		7,076,038

A biztosítási díjak igen jutányosak s a felemlülő károk a leggyorsabban és legpontosabban törítettek meg.
Biztosítási ajánlatokat a legelőnyösebb feltételek mellett elfogadják és közelebbi felvilágosításokat készségesen adnak a „Déli jég- és viszontbiztosító társaság“ magyarországi osztálya, valamint összes vezér-, fő- és kerületi ügynökei.

Vezérügynökség: Aradi Ipar- és Népbank.
Vezérügynökségi ügyvezető: Sármezey Ákos. Titkár: Salgó Pál. 3434

Egy földbirtokos írja:

Wilhelm Ferencz, gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító urnak Neunkirchen, Alsó-Ausztria.

B.-Ujváros.

Felkérem, hogy postafordultával küldjön nekem az Ön Wilhelm-féle antiarthritikus anti-reumatikus vértisztító teájából két csomaggal. Küldjék ezt a teát Debreczenbe, Szathmáry Gábor ház- és földbirtokosnak Debreczen, 1664. házszám. Én ajánlottam a betegnek a teát, mert avval már sokakat meggyógyítottam. Kérem tehát Önt, hogy postafordultával a kért vértisztító-teát magyar használati utasítással utánvétellel küldje meg, de minél gyorsabban. Ugyanannak a fenti betegnek még több adagra is lesz szüksége, mert azt tanácsoltam neki, hogy a teát legalább két hónapon keresztül használja. Még egyszer van szerencsém a fenti címet emlékeztetőbe hozni és kérni a gyors megküldését.

Tisztelettel

Lizkay Ferencz, földbirtokos.

Kapható Franz Wilhelm, gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállítónál Neunkirchen, Alsó-Ausztria, valamint a nevesebb gyógyszertárakban és droguerlákbán.

Aradon főraktár: Földes Kelemen és Hajós Árpád gyógyszertárakban. 1900—VI.

1 csomag 2 korona, 1 postaküldemény 15 csomag tartalommal 24 korona bérmentve, bármely magyar postaállomásra szállítva.

Mindenkinek saját érdeke

aki a tavaszi idényre

divatos és izléses férfi-, fiu- vagy gyermekruhát akar vásárolni, az ne mulassza el az alkalmat és szerezzé be szükségletét

FRANK LEÓ

férfi-ruha áruházában Aradon, Andrásy-tér 9. sz.,

(az új minorita-templom átellenében), hol most az új idény beálltával dus választéku raktár áll a legolcsóbb és legszolidabb árak mellett a t. vevőközönség részére felhalmozva.

Mérték szerinti megrendelések a legújabb szövetekből és legdivatosabb kivitelben

saját műhelyemben készül, úgy, hogy a legkényesebb izlést is minden tekintetben kielégít.

Állandó nag raktár hazai és külföldi szövetekben.

Szolid elv!

Figyelmes kiszolgálás!

Olcsó árak!

VAJDA BENO

fogorvos

Arad, Szabadságtér színház épület.

Készít rágásra teljesen használható

műfogakat

4 koronától részletfizetésre is. Fogak plombírozása feltűnő olcsón jóállás mellett fájdalom nélküli foghuzás 2 korona. 1247

Üzletem felosztása miatt

a raktáron levő

árukat

nagyban és kicsinyben

tetemesen leszállított áron
árusítom.

Tisztelettel 1226

Werschitz K.**Seiler Bertalan**

paszmányos és gombkötő üzlete

Weitzer János-u. 13. sz.

a főpostával szemben.

Ajánlja dus raktárát mindenféle paszmányos és gombkötő árukban, u. m. zsinór, gomb, rojtok, bojtok, selyem Ponponok és zsaniliákban.

Elvállal 526

minden szakba vágó munkát, a legjutányosabb árak mellett.

Exelsior angol izzófénybaris-nya az ujkor legnagyobb találmánya.

Exelsior angol izzófénybaris-nya adja a legszebb világitást. Fényerő 120 gyertya

Exelsior angol izzófény által légszesz megtakarítás

Exelsior angol izzófény a leg-tartósabbak. 1200 — égő óra

Exelsior már a kül és belföldön be van vezetve.

Exelsior Aradon gyárakban, hivatalokban és kereskedőknél kipróbáltatott és igen jónak találtatott.

Exelsior legolcsóbb, mert darabja 50 fillér.

Exelsior Magyarország képviselője

Fischer Lipót

Arad,

Egyedüli főraktára és elárúsítója

Rothstein Mór

Arad,

Szabadságtér 3. szám, fűszerkereskedésében.

Telefon 350 szám. 1168

Centauria gyomorerősítő tea

gyomorgörcs, erős gyomorburut, régi idült gyomorbajoknál és étvágytalanság ellen biztos szer. Biztos hashajtó idült vastag bélpangásnál, nehéz székelésnél minden fájdalom nélküli hashajtó **1 doboz 2 kor. próba doboz 1.20 kor.**
Hurut, nátha, köhögés nyakásodás, köhögési és torokbeli ingerrel kitűnő hatású szer a

SENEGA MELLPASTILLA

1 doboz 1 kor. 1049

Kapható:

UDVARDI KOSSUTH PÁL

Szűz-Mária gyógyszerárában.

Arad, Boros Béni-tér 15.

Az egész világból jövő

hálairatok és elismerő levelek fényes bizonyítást tesznek arról, hogy a

Hajós-féle**ARADI IBOLYA-CRÉME**

szeplő, májfolt, bibircs, bőrvörösség és mindennemű arcztisztatlanság ellen feltűnő ó és utólerhetően készítmény. A bőrbe rögtön felszívódik, hatása bámulatba ejtő. Nappal is használható!

Egy tégely ára 1 korona.

Aradi Ibolya-crém szappan 70 fill.

Ibolya-hölypor fehér, rózsas és krém színben 1 doboz 1 K. 20 f.

Ibolya-tej (Eau de Violette de Hajós) egy üveg 1 kor.

Kapható a készítő és feltalálónál:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratóriumában 118

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben,

továbbá Földes Kelemen, Hauer Lajos (Gáj), Kossuth Pál, Ring Lajos, Vojtek Kálmán gyógyszerész urak és Vojtek és Weiss droguista uraknál.

Figyelmeztetés: A bevásárlásnál csak a HAJÓS-féle készítményeket tessék kérni és elfogadni.

MINDEN HOLGYNEK

SZÜKSÉGES ARCZBORE MEGVÉDÉSÉRE A

FÖLDES-FÉLE**MARGIT-CREMET**

használni.

Ezen kitűnő összeállítású és most már az egész művelt világban elterjedt készítmény nem zsíros kenőcs, hanem a bőr által azonnal felszívódó vegykészítmény. Teljesen ártalmatlan és azért bármily hosszú ideig használva sem árt. Pár napi használat után megszüntet szeplőt májfoltot, bőrrakát (mitesser) és minden arcztisztatlanságot. Massazsához használva eltünteti redőket, himlőhelyet stb.

Csakis azon készítmények valódiak, a melyek azimeres védjegyemmel vannak lezárva.

Hamisítványoktól tessék óvakodni!

Egy tégely ára 1 korona. 1075

Margit szappan 70 fillér.

Margit powder 1 kor. 20 fill.

Kapható Aradon az összes gyógyszerárakban és droguerárakban.

Apátfalván: Tar Imre, Battyány: Fodor István, Vargha Antal, Borosjenőn: Pintér Ferencz, Boros-Sebesen: Zangeri Gyula, Berzován: Szokoly Sándor, Cs.-Apáczán: Bonomi Antal, Cs.-Palotán: Nagy Albert, Csermón: Berkes Armin, Elekén: H. Pekker István, Földesokon: Boros Károly, Glogovácson: T. Zombory János, Gurahonczon: Molnár István, Győrkon: Masznyik Dániel, Kis-Jenőn: Bayer György, Kevermesen: Schögl Pál, Kun-Ágotán: Fejes Lajos, Erdőcsön: Hackenberger László, Mezőgyeháza: Kelecsényi Ferencz, Mező-Kovácskán: Szabady Viktor, M.-Radán: U. Kossuth Pál, Nagy-Halmagyon: Hanzeros Adám, Nagy-Zerinden: Vály Géza, Ó-Pécskán: Kocszin János, Pankotán: Pócskó Gusztáv, Pityvaroson: Szabados József, Székudvaron: Fromm D. Traugott, Sándor: Csiky Lukács, Soborsiban: Károlyi Kálmán, Szemlaken: Hauszler Sándor, Tancson: Kuntz János, és Új-Aradon: Ternajgó Géza urak gyógyszerárakban.

Ékszerárak

a közeli **bérmáláshoz** a legnagyobb választékban kapható csakis

DEUTSCH IZIDOR

órás és ékszerésznél

ARAD, TEMPLOM-UTCZA

Minorita-palota.

Ugyanott mindenféle más tárgyak megvétetnek vagy átcsereztetnek.

Veszek 1078

zálogcédulákat.

Telefon 438.

Kriszta Nikodém

épület és díszmű bádogos.

Aradon, Kossuth-utca 21. szám

(szembe az iskolával).

Elvállal minden az **épület** és **díszmű bádogos** szakmába vágó **új** és **javitási** munkákat, u. m. 458

horgony és domborműveket,

fürdő kádakat

konyha berendezések

elkészítését jutányos árak pontos kivitel mellett.

M. kir. szabadalmazott

Borszivattyuk

és hozzá való legjobb minőségű gummi csövek legolcsóbb gyári árakon.

A szivattyu hengerből a bor utolsó cseppig kifolyik, a szőlő magvak, héjak és egyéb tisztatlanságok azonnal továbbittatnak, ezáltal a szivattyu nem romlik és a bort nem ronthatja, a gépezet jó működéséért 3 évi jótállás, ingyen javítás.

Tüzi fecskendők

Golyó szelepekkel. Községeknek legalkalmasabb, mert homokos és sáros víz használatánál sem tagadják meg a szolgálatot, — a gép jó működéséért 3 évi jótállás (ingyen javítás), hozzá való országos egységes csavarok és a legjobb minőségű belül gummirozott kender-csővek a legolcsóbb árban.

Kutak

a hozzávaló csövekkel gyári árban

Hönig Otto

m. királyi szabadalmazott tüzi fecskendő és szivattyu készítő. 1114

Arad, Rákóczi-utca 27. sz.

Permetező

szakszerű javítása elfogadtatik.

ték egymástól a döbbenés okát. A házmesterné végigjárta az összes emeletet, de nem talált semmi gyanús dolgot. Erre aztán megnyugodtak a lakók és elszédtek.

Ma reggel fél hat órakor a tejesember ment fel Horváthék lakásába. Zörgetett, s mikor nem kapott választ, benyomta a félig nyitott ablakot s benézett. Hatalmas segélykiáltások zavarták meg az alvó ház csöndjét. A tejesember kiabált, akit a lakásban látottak nagyon megrémítettek. Néhány pillanat múlva megtelt a 7. számú lakás előtt a folyosó s rémülten kapták vissza az ablakból a fejüket azok, a kik benéztek.

A szoba közepén, a földön feküdtek Horváth Antal és a felesége *holtan*. Mind a kettőnek a kezében revolver, mind a kettőnek a halántékán kis lött seb. A házbüliek csak egy lövést hallottak, s így valószínű, hogy a szerencsétlen házaspár egyszerre sütötte el a revolvert.

A házmesterné azonnal rendőrt hívott, aki viszont a főkapitányságot értesítette az öngyilkosságról, ahonnan az ügyeletes tisztviselő ment a helyszínére, jegyzőkönyvet vett az esetről, beszállította a holttesteket az orvostani intézetbe s lepecsételte a lakást.

A szerencsétlen embereket a nyomor vitte a halálba. Horváth Antalnak már karácsony óta nem volt állása s csak néha-néha keresett egy kis pénzt, ha az Ehm-féle vendéglőben kisegíthetett.

Tegnap délután Horváthné lement *Pollacsek* házmesterhez s megkérte, hogy eszközje ki a számukra a háziurnát, hogy a házbérfizetésre huszadikáig haladékat kapjanak, és elkérte tőle a bejelentőlapját azzal, hogy az Ehm-féle vendéglőben főlirónói állást fog kapni s ezért szüksége, hogy ott igazolja a lakását. A házmester megígérte, hogy megkéri a háziurat s odaadta neki a bejelentőlapot is. Azóta nem látta s csak annyit tud, hogy este hat óra óta otthon tartózkodtak.

Az asszony családi nevét a rendőrség még eddig nem tudta megállapítani, mert a házmester nem emlékszik arra, hogy milyen név volt a bejelentőlapon, a bejelentő hivatalban pedig Horváth Antal nevű pincér csak egy van bejelentve, de az nőlen s a többi adat sem illik az öngyilkosra.

Horváth Antal karácsonyig a Kontinentalszálló kávéházában volt alkalmazva. A nyári hónapokat leszámítva, amikor egy balatoni fürdőbe ment kisegítőnek, közel két évig szolgált a Kontinentálban, ahol nagyon meg voltak a szolid, tisztességes emberrel elégedve s nagyon sajnálták, mikor elment.

Holnap délelőtt boncolják föl az öngyilkos házaspárt.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, május 2.

Delitőzsde. Buzakinálát mérsékelt, vételkedv korlátozott. Kedvező irányzat mellett 20,000 métermássa került forgalomba tartott, kezdetben néhány fillérrel drágább áron. Egyéb gabonanemek változatlanok. Időjárás szép.

Zárulat 12 órakor:

Buza májusra	7.84—7.85
Buza októberre	7.95—7.96
Rozs októberre	6.55—6.56
Zab májusra	5.18—5.20
Zab októberre	5.49—5.50
Tengeri májusra	5.—5.01
Tengeri júliusra	5.16—5.17
Repece augusztusra	10.85—10.95

Zárulat 5 órakor:

Buza májusra	7.94—7.95
Buza októberre	7.95—7.96
Rozs októberre	6.53—6.54
Zab májusra	5.16—5.20
Zab októberre	5.49—5.50
Tengeri májusra	5.03—5.04
Tengeri júliusra	5.17—5.18
Repece augusztusra	10.85—10.95

Zárul 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	640.25
Magyar hitelrészvény	755.50
Leszámlolóbank részvény	457.—
Rima-Murányi vasúti részvény	490.—
Osztrák-magyar államvasúti részvény	642.—
Közúti vasút	590.—
Városi villamos vasút részvény	331.50

Félévi kimutatás

Aradi polgári takarékpénztár részv. társ. zálogleveleiről

(az 1876. évi XXXVI-ik törvénycikk 29. §-a értelmében.)

Az 1904. április 30. állomány szerint kitesz:

1. Az intézet forgalomban lévő zálogleveleinek összege K. 3.981,400.—
2. A záloglevelek biztosítékául szolgáló kölcsönök összege K. 4.038.492.89
3. Az ingatlanok értéke, melyek alapján a kölcsönök engedélyeztettek K. 8.657,070.—
4. A záloglevelek külön biztosítékául szolgál ezenfelül a takarékpénztár tulajdonát képező záloglevél biztosítéki alap, mely a következő értékekben van elhelyezve:

20,000 K. n. é. 4 ^o / _o magy. kor. járadék á 97	K. 19,400.—
100,000 K. n. é. Pesti hazai első társ. egyes. 4 ^o / _o kor. kamatozó kötvény á 98	K. 98,000.—
288,600 K. n. é. Aradi polg. társ. 5 ^o / _o d. n. zálogl. á 98	K. 282.828.—
Összesen	K. 400,228.—

Arad, 1904. május 3.

Az aradi polgári takarékpénztár részvénytársaság igazgatósága.

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1904. évi május hó 1-től. —

Motormenetek

Arad—Uj-Szt.-Anna—Kétegyháza között.

Kétegyháza felé reg. 6.10	Kétegyháza felől d. e. 12.—
Kétegyháza felé d. u. 12.01	Kétegyháza felől este 6.03

Arad—Mezőhegyes között.

Battonya felé reggel 8.14	Mezőhegyes felől reg. 5.48
Battonya felé d. u. 12.30	Battonya felől d. e. 11.09
Mezőhegyes felé este 5.32	Battonya felől d. u. 3.40

Arad—Borosjenő között.

Borosjenő felé d. e. 8.23	Borosjenő felől d. u. 1.58
Borosjenő felé d. u. 2.40	Borosjenő felől este 9.14

IDEGENEK ARADON.

— Május 2. —

Fehér Kereszt szálloda Krausz Miksa utazó Bécs. — Strasser Imre utazó Bécs. — Schwarcz Lipót magánzó Budapest. — Glauber József utazó

Bécs. — Pollák Ignác utazó Bécs. — Grosser Vilmos utazó Bécs. — Fischer Miksa utazó Bécs. — Hadl Rikárd utazó Budapest. — Horovitz Sándor vállalkozó Budapest. — Zeikó Dezső utazó Budapest. — Kemény Sándor utazó Budapest. — Roman Bernát utazó Bécs. — Zuckerman Bernát utazó Budapest. — Krauszmann Jenő utazó Bécs. — Obláth Armin utazó Bécs. — Goldfinger Manó utazó Bécs. — Hoffmann János igazgató Budapest. — Kollman Rezső utazó Bécs. — Reif Emil utazó Bécs

Központi szálloda. Tenner Emil gazdálkodó Mokrin — Polcz József pénztáros Arad. — Balla Sándor tisztartó neje Csabacsud. — Kernweisz Péter hivatalnok Facset. — Schwarcz Gyula hivatalnok Budapest. — Deutsch Emil utazó Budafok. — Grau Károly utazó Bécs. — Ujlaki Béla utazó Budapest. — Stern Jenő földbirtokos Gattaja. — Hofmeiszter Géza birtokos Kiskunhalas. — Deutsch Mór utazó Budapest. — Kohn Gyula utazó Budapest. — Balla Rezső ügynök Budapest. — Hagenmacher Oszkár gyáros Budapest.

Vas szálloda. Kovács Sándor vállalkozó Lugos. — Steinchart Mór utazó Bécs. — Kohn Jakab utazó Budapest. — Markstein Jakab utazó Budapest. — Grosz Lajos utazó Budapest. — Roth Mór kereskedő Budapest. — Straus Zsigmond utazó Bécs. — Ungár Mór utazó Bécs. — Weisz A. D. utazó Budapest. — Czillér Vince utazó Budapest. — Volman Márton utazó Brunn. — Reich Géza utazó Budapest. — Mohács Ottó utazó Bécs. — Glöck József kereskedő Budapest. — Kárpáti Lajos utazó Budapest. — Szarka Róza magánzó Sz. Márton. — Kohn Mór utazó Budapest. — Braun Izidor utazó Budapest.

NYILTTÉR.*

Nyáry Béla a maga és az alólírott rokonok nevében mélyen megtört szívvél jelenti felejthetetlen neje, testvér, sógora, nagynéne és rokon

NYÁRY BÉLÁNÉ

sz. kismalatinai Malatinszky Etelkának

1904. év május hó 1-én éjjeli háromnegyed 12 órakor életének 52. s boldog házasságának 32 ik évében hirtelen történt gyászos elhunytát.

A boldogult hült tetemei május hó 3 án d. u. 2 órakor fogtak Boros Benitér 15. sz. házban beszenteltetni, onnan Paulisra szállítatni, hol újabb beszentelés után ugyanaznap délutáni 6 órakor a családi sírkertbe örök nyugalomra helyeztetni.

Az engesztelő szent mise áldozatok Aradon május hó 5 én d. e. 9 órakor fog a főt. minorita atyák szentegyházában, Paulison pedig 6 án d. e. 9 órakor az ottani róm. kat. szentegyházban az egek Urának bemutatatni.

Arad, 1904. május hó 2-án.

Az örök világhosszág fényeskedjék neki!

kismalatinai Malatinszky kishazonyi Benedek Antalné, György és neje, szül. jakobi Lányi Ilona, fivére és sógora. jakobi Lányi László, özv. budai Molnár Vilmosné, jakobi Lányi Béla, szül. Nyáry Hermína, Nyáry László, jakobi Lányi Pálné, Ifj. Nyáry Béla, szül. Nyáry Emília, Nyáry István, Nyáry Vilmos, Nyáry Gyula, Nyáry János, jakobi Lányi Pál, Nyáry Vilmosné, szül. Hruska Judit, Nyáry Jánosné, sz. nyéki Csapláhr Gizella, sógora és sógorai.

Csutak Károly első temetés-rendező intézet. Entreprise des pompes funéres. Szt.-Margit részvényt. Aradon.

A legkiválóbb tanak és orvosoktól mint hathatós szer: **tüdőbetegségeknel, légzőszervek hurotos bajainál, ugymint idült bronchitis, szamarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után** ajánlatik. Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. Kellomen szaga és jó ize miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban úvegenként 4.— koronáért kapható. Figyeljünk, hogy minden üveg alantl cseggeel legyen ellátva.

Sirolin

F. Hoffmann-La Roche & Co. vegyészeti gyár Basel (Svájc).

Krausz Paulin

kölcsönkönyvtára,
könyv- és papirkereskedése

ARADON Deák Ferenc-u. 2. sz.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni, miszerint raktáram tulajdonosulása folytán készleteimet új és antiquar könyvekben, valamint papírárukban leszállítani vagyok kénytelen, miért is azoknak árát

meglepően jutányosan
állapítottam meg.

Írószerek és irodai cikkek
nagy raktára.

Divatos levélpapírok.

Imakönyvek.

Képes könyvek és ifjúsági iratok óriási készlete.

Üzleti könyvek.

Képes levelezőlap-albumok
a legolcsóbb árakon.

Az összes bel és külföldi divatlapokat és folyóiratokat állandóan raktáron tartom és megrendelés esetén házhoz szolgáltatom. 1216

100,000 kötetes

kölcsönkönyvtáram

magyar, német, francia és angol nyelvben.

Ujdonságok.

Magyarban: Eötvös Károly, Gorkij, Gyp, Herczeg Ferenc, Rákosi, Sienkiewicz, Kenedi Géza, Schubin, Szomaházy, Werner Gyula, stb. legújabb művei.

Németben: Carpenter, Wenn die Menschen reif zur Liebe werden. Kanlenberg, Nipchen. Mantuffel, Helmuth, Ohnet, Der Giftändler. Perfall, Kraft und Liebe. Wothe, Irren des Licht, Verfehmt. Viebig, Rheinlandtöchter, Rosenjurgfrau. Stratz, Buch der Liebe. Simum. Viola, O Peccini. Bilse, Aus einer kleinen Garnison. Br. Heykam, Briefe, die ihn nicht erreichten, stb.

Franciában: Bourget, Gyp, Mirbeau, Ohnet, Prevost, Rostand Edm., Willy: La maîtresse du prince Jean.

Minden ujdonság azonnal kapható!

Havi kölcsöndíj 1 korona 20 fillér, vagy kötetenként 8 fillér.

Vidékre gyors és pontos kiszolgálás!

Kiváló tisztelettel:

Krausz Paulin.

CSARNOK.

Háztűznézés.

— Elbeszélés. —

Írta: Szántó Kálmán. [4]

(Folytatás.)

III.

Hat hónapig csupa csillagos volt az ég, virág termett még a kőrön is. Hat hónap múlva csakugyan az aranybojt s a kis hadnagy, most már csakugyan az volt, hűségesen visszaemlékezett a szavára.

— Most megyek haza a mamához, megmondom neki, hogy elveszem magát feleségül.

— Jaj, Lacika, én félek!

— En nem — mondta Lacika s pödörte volna a mohádzó bajszkáját.

Hazament s harmadnap múlva elé is került, rosszkedvűen, szótlánul.

— Rossz kedvében találtam a mamát — Mártának csak ennyit mondott.

Ellenben jött az ezredparancs, hogy Závory László gróf, hadnagy, egy hét alatt jelentkezék szolgálattételre Jaroslávban, az ezredparancsnokságnál.

— No hát én nem jelentkezem.

Finom, hoszu ujjalval végigsimította a lány haját.

— Ez a mama műve, ne féljen semmitől, édes kis Márta, én nem megyek Galiciába.

Fogta ez ezredparancsot s haza vitte az édes anyjának.

— Ez a te műved volt, ugy-e, édes mama?

No hát hogyha az anyém is volt, te nagy gyerek, csak engedelmességni annak. Hadnagy ur, ezredparancs, nem lehet rezonizálni.

— No hát mama, becsületesem mondom, én leszek az, aki rezonizál és nem engedelmességek. Inkább főbe lövöm magam.

— Oh Istenem, te rossz flu, ha minden hadnagy főbe löné magát a garnizonja után!

— No hát én nem kérdelem, mama, hogy mit szoktak a hadnagyok ilyenkor csinálni és te tudod jól, hogy itt nem garnizonról van szó. En pedig komolyan ismétlem, becsületeszavamra ismétlem, hogy főbe lövöm magam, ha most el kell hagynom Tarcsát.

— Laci, Laci, ilyet mondasz te az anyádnak!

— Igen és akkor a koporsómat küldheted Jaroslávba.

— Rossz flu vagy, Laci; pedig én mindig jó voltam hozzád.

— Igaz és csak most, csak ebben légy még jó! — könyörgött a gyerek.

— Bizony nem tudod, mit beszélsz, azt hiszed, gyerekség és játékszer, amit kívánsz.

— Épen mert tudom, hogy milyen nagy dolog, azért kötöm az életemet hozzá. Fájni fog meghalni, de mégis meghalok, mama!

A grófné vállat vont, szomorúan lehajtotta a fejét.

— Meghalni nem szabad, Laci, én már tudom, hogy a halálból nincs feltámadás. Nem akarom, hogy te a magad példáján tanulj meg. Már akkor inkább menj csak vissza Tarcsára.

— S nem kell Jaroslávba mennem?

— Ha ki tudtam eszközölni a beidézését, majd vissza is tudom vonatni.

A rossz flu kezét csókolta.

— Hát aztán, édes mama?

— Aztán? Majd meglátjuk.

— Édes jó mama!

— Nem vagyok édes mamád és rossz is vagyok és félek, hogy egykor még szememre fogod hányni ezt a rosszszaságomat. Te pedig most nagyon rossz voltál hozzám, nem is képeled, milyen rossz. Téged csak az ment, hogy gyerek vagy s engem az igazol, hogy megtanultam már, hogy gyengének kell lenni.

Az utolsó szavakat már nem is hallotta a k's hadnagy, rohant a jó hírrel a vasútra. Az egyik szobában mégis meg kellett állania egy pillanatra: Ágota jött vele szembe, a testvérnője, nála majdnem tíz esztendővel idősebb, csontos képű, kemény vonású vén leány.

— Rendben van minden, Ágota — mondta neki futtában — olyan boldog vagyok!

— Legyetél is László — mondta neki a leány — neked kötelességed boldognak lenni.

Még valamit akart szólni, de lenyelte mégis, szikár, fehér ujjait öcsese vállára tette, ráhajolt és megcsókolta.

Más csókra vágyott László urfi!

— Lásza, kicsi Márta, már nem kell Jaroslávba mennem. Mindent kiviszek én, amit akarok. Mejlásza, hogy jóra fordul minden.

— Nem tudom, Lacika, mégis én úgy félek.

— Ugyan mitől? Én mellettem? — s ki egyenesedett büszkén.

— Nem tudom, csak félek.

Pedig igazán csupa verőfény volt minden. Alig egy pár nap múlva a kis hadnagy táviratot kapott az édes anyjától, hogy várja a vasútállomáson. A kis hadnagy várta.

— A leányt jöttem megnézni, akit kiválasztottál. Odamegyünk hozzá.

— Oh, te édes — Lacika mond a egész belepírosodva — van-e még több ilyen mama a világon!

— Csak ne hálálkodj, arra még nagyon ráéssz.

Az előkelő vendég megérkezése érthető feltűnést keltett a Dulló-háznál. Dullóné nemzeti asszony a konyháról futott be a nagy hírre, szalajtott rögtön lóhalálába gazduramért, ropantul szegyenkezett a köténye miatt — de hát gazdasszonynak nem szegyen a konyha — ugy-e, csokolom a kezeit kegyelmes grófné — ugyane köténnyel nem győzte törölgetni a párnás székét, ahova a grófnét ültesse, közben rákiáltott a konyhalányra, hogy ugy egészen oda valamit, hogy holta napjáig azon koldul s mindezt egyetlen lélekzetre. Végre is engedelmet kért a kegyelmes grófnétól, kezeit csokolom, hogy debizony a főzés után kell néznie, mert a mai cselédekre ugyan nem bízhatik az ember, pedig hát szerény házat megtisztelti a kegyelmes grófné egy szegényes ebéddel, ugy-e, már amilyen a ilyen szegény háztól telik.

— Nem is mennék el ebéd nélkül, remzete asszonyom, ha küldene is; ha már háztűznézni jön az ember, nézen is körül jól.

— Oh, kegyelmes grófné, kezeit csokolom, van is még itt eladól!

— Haj, nemzeti asszony, a mai fiatalság nem is kérdi ám, hogy mikor kívánkozik a vásárra.

A grófné magas, fehérhajú matróna volt, az arca nagyon hasonlatos volt a fiához, a tekintete volt egy kicsit fáradtabb, az arca sápadt. Valamikor nagyon sok jóság lehetett az arcában, most már több a szomorúság. Végignézett a két fiatalságon. — Gyerekek! gyerekek! — mondta nagy sóhajtással s tekintete végigjárt a szobán.

Márta az ablakban állt lesütött szemmel, mint a bűnös várta ítéletét.

A grófné hozzá lépett. Fekér keztyűs kezével fölemelte fejét, a szemébe nézett hosszasan, aztán véges-végig cirógatta a gyöngö, haramatos arcot, melyről a fojtogató félelem az utolsó csepp vért is lehajtotta.

— Nehezteltem önre egy kissé, édes gyermekem a fiam miatt. De ahogy most az arcát el nézem, azt hiszem, az ő helyén én se cselékedtem volna másképp.

Márta nagy zokogással borult térdre.

— Dehogy! Keljen föl édes gyermekem és csokoljon meg.

(Folytatás következik.)

Szeszűzet.

— Május 2. —

Mai jegyzőcsin: Kész árú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslék 12-80-13- korona mmázsánként.

NAPIREND.

Május 3. Kedd. Róm. kath. naptár: Szent f megtalálása. — Protestáns naptár: Szent f megtalálása. — Izraelita naptár: Lag beomer. — Görög-keleti naptár (április 20.): Teodór. — A nap két 4 óra 25 perckor, nyugszik 6 óra 56 perckor.

Kölessy-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Breklyemúzeum helyisége melletti ülésterem.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Enyhe, nyugaton zivatarok.

Május 3. Az aradi székes-egyházban rendkívüli közgyűlés este 8 órakor (Központi szálló.)

Május 4. Városi rendkívüli közgyűlés délután 4 órakor. — Az aradi székesszervezetium házi estéje.

Akinek

ismeretség híján

házastársra,
nevelőre,
üzletvezetőre,
könyvelőre,
segédre,
ispánra,
gazdatisztra,
kulcsárra,
vinczellérre,
kertészre.

kulcsárnőre,
gazdasszonyra,
szakácsnőre,
szobaleányra,
házi- vagy
irodaszolgára,
pénzbeszedőre,
házmesterre,
stb.-re
van szüksége

Aki

eladni kíván

butort,
szongorát,
bort,
gyümölcsöt,
gabonát.

üzletet,
műhelyt,
lakást stb.;
vagy

Aki

bérbeadni kíván

birtokot,
házat
vadászterü-
letet.

halászatot,
telket,
kocsit,
lovat.

Aki

mindezeket vétel vagy bérbevétel cél-
jából keresi;

Aki

valamely állást betölteni kíván? legbizto-
sabbban értezt, ha az

„ARADI KÖZLÖNY“

kis hirdetés

rovatát használja

Egy jóforgalmu

lakatos műhely azonnal eladó Weisz
Mór lakatosnál, Lippán. 1275

Tanoncz felvétetik.

Egy jó házból való fiu 2—3 pol-
gárral, teljes ellátással és ruhá-
zattal tanonczul felvétetik Bienen-
stock Márk fűszer és vaskereske-
désében Buttyin, Aradmegye. 1279

Középkorú nő,

ki a háztartás minden ágában jár-
tas, gazdasszornak ajánkozik.
Czím a kiadóhivatalban. 1273

Erkélyes lakás

három utcza, egy udvari, fürdő-
szoba és hozzátartozó mellékhe-
lyiségekből álló, Szabadság-tér 2.
szám első emeletén, november hó
1-től kiadó. 1294

Jóforgalmu helyen

egy szatocsüzet, italmérési joggal,
mely már 12 éve fennáll, az üzlet
berendezésével együtt jutányos áron
eladó. Ugyanott egy magános ház,
mely 2 szoba, konyha, kamra, pín-
cze és minden hozzátartozóból áll,
1600 korona készpénz mellett szin-
tén eladó. — Czím a kiadóhiva-
talan. 1295

Egy alig használt

írógép Yost-féle sokszorosítóval
olcsó áron eladó. Simalya Károly-
nál, Andrassy-tér 24. 1299

Ugyes

derék és alj varrónők azonnal fel-
vétetnek jó fizetés mellett. Zrínyi-
utca 4., I. em. 1302

Elsőrendű

prima nehéz pörköit szalonna kap-
ható Meisztrovich Jánosnál, Ara-
don. 1241

Lakás kiadó.

A nagyköruton, a Barossparki ki-
oszkkal szemben épülő új házban
több modern berendezésű lakás
folyó évi november hó 1-től kiadó,
bővebbet Frick József építészeti iro-
dájában Heim Domokos-u. 3. 1274

Kisasszony

kerestetik két nagyobb gyermek
mellé, esetleg csak nappali foglal-
kozásra. Németajku és zenéhez
értő előnyben részesül. Czím a ki-
adóhivatalban. 1292

Országszerte ismert

vizsgalapjainkból

100 drb 1 korona a pénz előre való be-
küldésével bérmentve 1 k. 30 f., mint ke-
resztkötés tokban küldve, a gyűrdés
ellen vedve. 100—750 drbig a bérmentesi-
tésre 72 fillér küldendő. Utárvétellel a
szállítási költség sokkal több.

Ingusz I. és Fia
kiadóhivatala Arad.

Lapkihordók

felvétetnek
a kiadóhivatalban.

Délmagyarország
egyik legnagyobb vá-
rosában egy több
mint 20 év óta fenn-
álló

norinbergi-, rövid-
és szövöttáru

nagykereskedés

nagy terjedelmű I-a
vevőkörrel, betegség
miatt

eladó.

Ajánlatok: „Fényes
jövő 20,000 kor.” je-
lige alatt Blockner J.
hirdető irodájába Bu-
dapest, IV., Sütő-ut-
ca 6. kéretnek. 3463

Rohitsi

„Jemplomforrás“

3500

étvágyat te-
remt, az
emésztést
elősegíti és
szabályozza
az anyagcserét

576—1904. I. számhoz.

Hirdetmény.

A Nagyméltóságú vallás és közoktatásügyi Minister ur az
1904. évi április hó 25-én kelt 15629. számú rendeletével a
nagyhalmágyi állami kisedővő és iskola építési munkáit 15514
korona 67 fillér összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok kivitelének biztosítása céljából
az 1904. évi május hó 30-ik napjának délelőtt 10 órájára az
aradi m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt
ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi mun-
kálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánla-
taikat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz
annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érke-
zettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előirt, az engedé-
lyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő bántópenznek az aradi
m. kir. adóhivatalnál történt letételét igazoló pénztári nyugta
csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet
és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hiva-
tálnál a rendes hivatalos órákban naponkint megtekinthetők.

Kelt Aradon, 1904. évi május hó 1-én.

M. kir. államépítészeti hivatal.

Alapított 1860. Telefon 213.

Legujabb divatu

uri és gyermek

Szalma kalapok

remek választékban kaphatók.

M Ü N Z I.

czégnél.

Aradon. 767

BUTOR

— csak jó minőségű —

legjutányosabb árban

kapható

Varga József

asztalos mesternél 1136

Arad, Kápolna-u. 6/a.

Arad sz. kir. város törvény-
hatósági bizottságának folyó
évi május hó 4-ik napján dél-
után 4 órakor

rendkívüli közgyűlést

hirdetek.

Tárgy.

A Maros folyón át szilárd
anyagból tervezett két hid épi-
tése és a jelenlegi kincstári
vamos hid átvétele tárgyában
hozandó határozat, melyre a
tiszelt törvényhatósági bizott-
sági tagokat ezennel meghívom.

Arad, 1904. évi május hó
2-án.

Urbán Iván, s. k.
főispán.

Magyar királyi államvasutak.

76115—904 F. IV. szám.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tesszük, hogy
a vonalainkon fennforgott forgalmi
zavarok miatt, a vasuti üzletsza-
bályzat 63. §. 3. pont 2. bekez-
dése, valamint a nemzetközi egyez-
mény 14. cikkéhez tartozó vég-
rehajtási határozmányok 6. §. 3.
pont 2. bekezdése értelmében, ke-
reskedelmiügyi miniszter ur 6
nagyméltóságának I. évi április hó
29-én 29229—II. szám alatt kelt
magas rendeletével adott engedélye
alapján, az érvényben álló üzlet-
szabályzatszerű szállítási és pót-
határidőkön kívül még további

7 napi időleges póthatáridőt
számítunk fel mindazon áruk után,
melyek I. évi április hó 20. és 26.
közi időszakban saját és a keze-
lésünkben lévő vonalainkon fel-
adattak, vagy azokat érintették.

Budapest, 1904. évi április hó
29-én.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Szőnyegházamat
Szabadság-tér 2. (Spitzer-ház)
helveztem át.

Modern lakás-berendezések

Szőnyegek

Függönyök

Ágyterítők

meglepő választékban

kaphatók

DOMÁN SÁNDOR

szőnyegházában.

Saját gyártmány a legjobbnak elismert
ágyneműekben!